

Novice iz Moravške doline

GLASILO OBČINE MORAVČE / JANUAR 2023 / ŠTEVILKA 1 / LETNIK XXIV

1

2023

Marec v znamenju žensk in deklet

Vsem ženskam in dekletom čestitamo ob 8. marcu, mednarodnem Dnevu žensk. Čeprav je minilo več kot 100 let, s krvjo izborjene pravice še vedno niso same po sebi umevne.

Vsem materam, ki ta svet delajo lepši in čarobnejši, čestitamo ob 25. marcu, materinskem dnevu.

Prešernov dan, slovenski kulturni praznik

Slovenija je edina država, ki ima praznik (dela prost dan) posvečen kulturi. Vsako leto 8. februarja slovenske kulturne ustanove na široko odprejo svoja vrata. Tudi vi jih obiščite, vsekakor pa se vidimo na predvečer 8. februarja, na občinski prireditvi v KD Moravče.

Spet več društvenih dejavnosti

December so zaznamovale številne prireditve, ki so jih organizirala moravska društva. Nekatere prvič po treh letih. V Novicah bomo ponovno začeli objavljati koledar prireditev. Zato vabimo društva, da posredujejo datume in podrobnosti dogodkov, ki jih pripravljajo v prihodnjih mesecih.

Vpis otrok v vrtec

Spoštovani starši,

letos bo vrtec za vpis otrok v vrtec izvedel javni vpis. Za šolsko leto 2023/2024 bo javni vpis potekal od 15. 3. do 31. 3. 2023 s sprejemom otrok v vrtec s 1. 9. 2023. To pomeni, da bomo vloge za vpis otrok v vrtec za naslednje šolsko leto sprejemali v navedenem času.

Starši oziroma skrbniki otroka (v nadaljevanju: starši) oddajo vlogo za sprejem otroka v vrtec na predpisanem obrazcu. Obrazec »Vloga za sprejem otroka v vrtec« dobijo starši v tajništvu šole in na spletni strani vrtca (www.vrtec-moravce.si). Vloge morajo biti oddane **osebno v tajništvu šole ali priporočeno po pošti na naslov: Osnovna šola Jurija Vege Moravče, Vegova 38, 1251 Moravče**. Vlog po elektronski pošti ne sprejemamo.

Vlogo za vpis otroka morajo oddati starši otrok:

- ki otroka prvič vpisujejo v vrtec,
- ki so vlogo za sprejem v vrtec oddali med letom in niso bili sprejeti v vrtec,
- ki otroka ponovno vpisujejo,
- ko otroka vpisujejo ponovno po predhodnem izpisu iz vrtca.

VABLJENI!

Osnovna šola Jurija Vege Moravče
Matej Žist, ravnatelj

Vpis v prvi razred za šolsko leto 2023/2024

Osnovna šola Jurija Vege vabi k vpisu v prvi razred vse otroke, **rojene v letu 2017**.

Vpis vseh prvošolcev bo v **PONEDELJEK, 13. 2. 2023, ob 16.30 uri**, na Osnovni šoli Jurija Vege.

Najprej bo za starše **roditeljski sestanek** (tudi za starše otrok s podružnične šole), sledil bo skupinski vpis otrok v šolo.

O vseh podrobnostih o vpisu boste obveščeni še osebno, po pošti.

Na skupinski vpis s seboj pripeljite tudi bodoče prvošolce, ki se bodo medtem spoznali in malo poigrali.

Vljudno vabljeni!

OSNOVNA ŠOLA JURIJA VEGE, Vegova ulica 38, Moravče, tel.: 72 31 003

Novice iz Moravške doline

JANUAR 2023
ŠTEVILKA 1
LETNIK XXIV

Novice iz Moravške doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče
01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Uredništvo
Novic iz Moravške doline:

Odgovorna urednica
mag. Tatjana Čop

Lektorica
Bernarda Mal

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Uredniški odbor
Bojana Dorič
Irena Malovrh
Albina Močilnikar
Anja Ravnikar

Fotografija na naslovnici
Arhiv Občine Moravče

Tisk
Tiskarna Januš d.o.o.

Naklada
1800 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 30. marca 2023. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. **Rok za oddajo je 1. marec 2023.** Pisici sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva. Novice iz Moravške doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

dr. Milan Balažic
župan občine Moravče

Iz starega v novo

Drage občanke in občani Občine Moravče.

Odrinili smo se od starega leta. Bilo je kar naporno – spomnimo se: epidemija, suša, poplave, volitve in referendumi. Pa vendar smo bili priče tudi pozitivnim premikom: samo v jesenskem obdobju smo dobili dva nova vodovoda (Prikrnica, Vegova ulica v Moravčah), novo avtobusno postajališče s križiščem in prehodom na Žagi, novo trafo-postajo za potrebe povečane Osnovne šole Jurija Vege, športne dvorane in bodočega doma starejših občanov, novo meteorno kanalizacijo in cesto v Novih Stegnah, novi cesti v Dolah pod Sv. Trojico in proti Negastrnu, predvsem za naše

najmlajše pa smo zgradili lepo brv čez Drtijščico pred Zalogom. Končno smo zagotovili uporabno dovoljenje za kanalizacijo v Podstrani, pridobili gradbeno dovoljenje za kanalizacijo v Zalogu pri Moravčah in v Češnjicah.

Pospešili smo nadaljevanje gradnje optike, na pogovoru z ministrom za infrastrukturo sva dorekla postopke za gradnjo moravške obvoznice, minister za delo je odobril več kot 9 milijonov za gradnjo moravškega doma starejših občanov, z ministrom za okolje pa sva se dogovorila, da začnemo trije partnerji – država, občina in vodstvo podjetja – reševati našo okoljsko in razvojno problematiko. Prvi korak v pravo smer je bil storjen že s podpisom sporazuma med občino, krajevno skupnostjo Dešen in Industrijo apna Kresnice, ki omogoča višjo stopnjo okoljske zaščite in varovanja naše pitne vode, hkrati pa tudi prihodnost podjetja in delovnih mest.

Ne izgubljam časa

Na naših moravških volitvah ste ljudje povedali svoje. S sestavo Občinskega sveta in mojo ponovno izvolitvijo za župana ste se odločili, da nadaljujemo z začetim delom. Ker je delo tisto, po katerem nas boste tudi v prihodnje ocenjevali, nisem želel izgubljati časa. Tako sem že dva tedna po volitvah sklical prvo ustanovno sejo Občinskega sveta, na kateri smo potrdili mandate, sam pa sem pred vami prisegel z naslednjimi besedami: »**Prisegam,**

Odprtje ceste Soteska - Negastrn

Prižig lučk in odprtje brvi Zalog,
2. december 2022

da bom spoštoval ustavni red Republike Slovenije in Statut Občine Moravče, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo občanov in občanov Občine Moravče.»

Kot rečeno, nisem hotel izgubljati časa. Takoj za ustanovno sejo je sledila prva izredna seja Občinskega sveta, ki je na dnevnem redu imela zgolj eno točko: podelitev stavbne pravice državi za gradnjo doma starejših občanov. Ta sklep smo po hitrem postopku sprejeli zato, ker je predpogoj za zadnje dejanje pred gradnjo – za razpis za izbiro izvajalca gradbenih del. Stavbno pravico smo Republiki Sloveniji podelili za obdobje 99 let, potem pa ta brez nadomestila ugasne in preide nazaj na Občino Moravče. Moravški dom bo podružnica domžalskega državnega doma starejših občanov, toda prednost pri sprejemu bodo imeli občanke in občani naše občine. To velja tudi za zaposlitve, saj nam bo dom – skupaj z novo lekarno – ponudil nad 50 novih delovnih mest.

Žegnanje konj
v Kosezah,
27. december
2022

Razvojni skok naprej

Novim občinskim svetnikom sem položil na srce, da delamo skupaj in da so najprej vaši izvoljenci – izvoljeni za to, da delajo za našo skupno blaginjo. Ne potrebujemo nobene politike, ideologije in kar je še takšnega, ampak zvezo src in umov okoli skupnega interesa – čim hitrejšega razvoja Moravške doline. Dovolj sta strpnost in spoštovanje drug drugega. Za razvojni skok naprej pa bomo poleg skromnih proračunskih sredstev seveda nujno potrebovali evropska in državna sredstva, zato smo se v občinski upravi že reorganizirali tako, da Občina čim bolj uspešno kandidirala na različnih razpisih. Za te je namreč potrebno veliko časa, »papirologije« in spretnosti. Pri vsem tem ne gre samo za nas, saj hkrati nosimo odgovornost in skrb za tiste, ki nam bodo sledili.

Pred našimi dosedanjimi napakami zato ne smemo zapirati oči, saj je iz njih mogoče potegniti več dobrih izkušenj kot od tistih, ki menijo, da imajo vselej prav. Tudi v politiki je tako, da obstajajo tako amaterji kot tudi usposobljeni in nadarjeni ljudje s potrebnimi veščinami. Vse to se hitro pokaže, kajti politika je poklic, ki je v dosti večji meri kot katerikoli drugi poklic izpostavljen javni presoji. In prav je tako: brez nadzora in javne odgovornosti se politika hitro izgubi v močvirju osebnih in skupinskih strasti ter interesov, ki nimajo nič skupnega z odgovornim in nepristranskim upravljanjem občine. Predvsem pa velja vztrajati: v razmerah, ki nikoli niso rožnate, vselej brez toliko denarja, kot bi ga rad, pa obenem z voljo, da tisto, kar je izgledalo nemogoče, postane mogoče.

Ne bom vas pustil na cedilu

Biti župan ni samo stvar zaposlitve, ampak pomeni predvsem delati za druge, koristiti ljudem. Dobra dela počnem zato, ker preprosto mislim, da je tako prav. Kadar opravim dobro delo, tega ne storim zato, da bi si pridobil naklonjenost tega ali onega – morda samega Boga – pač pa zato, ker ne morem drugače. Če tega ne bi delal, potem se ne bi mogel pogledati v ogledalo. Dobro izveden projekt v korist ljudi je že sam po sebi svoja lastna nagrada. Leta izkušenj so me naučila skromnosti in odvisnosti od soljudi, s katerimi delim vse negotove preobrate naše skupne usode.

Rečem lahko samo to, da sem nase pripravljen sprejeti težko breme odgovornosti za vse, kar napravimo dobrega – pa tudi za tisto, kar bi moralo biti narejeno, pa (še) ni. Toda karkoli se bo zgodilo v prihodnjih letih, karkoli nas bo nepredvidenega spet zadelo, vam zagotavljam, da imate na mestu župana človeka, ki vas ne bo pustil na cedilu.

Ustanovna seja Občinskega sveta

Vsredo, 21. decembra 2022, je na gradu Tuštanj potekala ustanovna seja Občinskega sveta Občine Moravče. Na seji so bili potrjeni mandati članom Občinskega sveta Občine Moravče, izvoljenim na lokalnih volitvah, 20. novembra 2022. Volilna udeležba v občini Moravče je bila 64,26 %, kar je znatno več kot slovensko povprečje (41,12 %).

Tako je sestava občinskega sveta za prihodnje štiri leta naslednja:

- Roman Capuder, Združena Moravska dolina
- Dr. Jurij Kočar, Gibanje Svoboda
- Marjeta Pergar, Gibanje Svoboda
- Martin Rebolj, Lista Martina Rebolja
- Brigita Barlič, Lista Martina Rebolja
- Marko Kladnik, Neodvisna lista Marka Kladnika
- Stanislav Ravnikar, Neodvisna lista Marka Kladnika
- Vitomir Cerar, SDS Moravče
- Roman Cerar, SDS Moravče
- Mag. Franc Capuder, Nova Slovenija – Krščanski demokrati
- Nataša Lipovec, Nova Slovenija – Krščanski demokrati
- Sebastijan Kovačič, Moravska dolina.SI
- Janez Vidic, SLS Slovenska ljudska stranka
- Pavla Pirnat, SLS Slovenska ljudska stranka

Župan dr. Milan Balažič je ob slavnostni zapirski poudaril, da se lahko občani vedno nanj zanesejo.

Občinski svet Občine Moravče je nato ugotovil, da je bil v drugem krogu rednih volitev, ki so bile 4. decembra 2022, za župana Občine Moravče izvoljen dr. Milan Balažič. Dr. Milan Balažič je nato slovesno zaprisegel in prisotne nagovoril.

Sledila je 2. izredna seja Občinskega sveta Občine Moravče z eno samo točko dnevnega reda, in sicer glede podelitve stavbne pravice na zemljiščih, namenjenih gradnji doma za starejše občane.

Sprejet rebalans proračuna, osnutek statuta občine in poslovnika

Občinski svet Občine Moravče je v sredo, 25. januarja, na predlog župana dr. Milana Balažiča sprejel rebalans proračuna za leto 2023. Z rebalansom so zagotovljena sredstva za izvedbo letošnjih gradbenih projektov in za delovanje porabnikov občinskega proračuna. Največ denarja je namenjeno dokončanju gradnje prizidka Osnovne šole Jurija Vege in športne dvorane, kakor tudi energetske sanaciji starega dela šole.

Občinski svet je sprejel osnutek Statuta Občine Moravče in Poslovnika Občinskega sveta, za kar je bila potrebna dvotretjinska večina. V nadaljevanju je bil

imenovan Nadzorni odbor Občine Moravče, odgovorna urednica Novic iz Moravske doline mag. Tatjana Čop in štirčlanski uredniški odbor v sestavi Bojana Dorič, Irena Malovrh, Albina Močilnikar in Anja Ravnikar.

Občinski svet je v sredo še potrdil investicijski projekt izgradnje kanalizacije v Češnjicah pri Moravčah z nadgradnjo moravske čistilne naprave. V poročilu o tekočih projektih pa je bilo največ pozornosti namenjeno zadnjim pripravam za začetek gradnje Doma starejših občanov in lekarne v Moravčah.

Župan Občine Moravče, predstavniki IAK Kresnice in vasi Dešen sprejeli letošnji program dela

Včetrtek, 26. januarja, se je v Dešnu sestal Koordinacijski odbor v sestavi župan dr. Milan Balažic, Andraž Lipolt, predstavnik Industrije apna Kresnice (IAK), predsednik KS Dešen Marko Jančar, podžupan Janez Vidic, prisotnih pa je bilo tudi nekaj občanov Dešna.

Skladno s podpisanim Sporazumom med Občino Moravče, krajevno skupnostjo Dešen in IAK so sprejeli program dela za leto 2023:

1. IAK bo v letošnjem letu izvedla generalni remont drobilne naprave;
2. IAK bo do konca oblikovala kvalificirano vzdrževalno ekipo;
3. Občina Moravče in IAK v letošnjem letu skleneta pogodbo o prenosu lastništva ceste Dešen (kamnolom) – Zapodje (do meje z Občino Litija). Po prenosu bo Občina Moravče v proračunu 2024-2025 izvedla in financirala rekonstrukcijo omenjene ceste;
4. IAK bo skladno z dovoljenji izvajala ukrepe preprečevanja prašenja. V ta namen je v načrtu izvedba vrtine za črpanje vode;
5. IAK bo izvajala sanacijo opuščene delo kamnoloma in v ta namen uporabila razpoložljivo jalovino;
6. IAK bo izvajala varni način razstreljevanja;
7. V dogovoru med Občino Moravče in IAK se preuči možnosti za

širjenje kamnoloma v nasprotni smeri od vasi Dešen;

8. Ob prisotnosti vseh treh strani bo izveden obhod robov kamnoloma in dogovor o zavarovanju z ograjo, kamenjem ali drevesi;

9. Koordinacijski odbor se znova sestane čez tri mesece in preveri uresničevanje programa dela za leto 2023. Morebitna uporaba »rdečega telefona« za namene takojšnjega odziva na nepredvidene razmere je v funkciji.

RAZPORED ODVOZA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI MORAVČE (POMLAD 2023)

DATUM	URA	ASELJE	LOKACIJA
21. 3. 2023	14.00–15.00	Peče	Pri gasilskem domu
	15.30–18.30	Moravče	Pri gasilskem domu
	19.00–20.00	Krašče	Pri gasilskem domu

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarne odpadke hranite v originalni embalaži, ki naj bo dobro zaprta, da med prevozom na zbirno mesto ne pride do razlitja vsebine.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi.
- ★ Ostri odpadki morajo biti v zaprti posodi iz stekla ali trde plastike.
- ★ Pomembno je, da se odpadki med seboj ne mešajo, saj to lahko povzroči nepredvideno reakcijo med različnimi snovmi.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadki nastal.
- ★ Dokler nevarnih odpadkov ne oddate v akciji zbiranja, jih hranite na suhem, varnem in otrokom nedosegljivem mestu.

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov NE SMEMO odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

KAJ SPADA MED NEVARNE ODPADKE?

Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, topila, razredčila, lepila, kozmetika, čistila, neonske cevi, odpadno jedilno in motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, embalaža, onesnažena z nevarnimi snovmi ...

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o.
Savska 34, 1230 Domžale | 01/729-54-30
info@jkip-prodnik.si | www.jkip-prodnik.si

PRODNIK
Javno komunalno podjetje

POMEMBNO! Izdelki, ki vsebujejo nevarne snovi, so označeni s posebnimi simboli, kot so:

Eksplozivno

Jedko

Okolju nevarno

Vnetljivo

Zdravju škodljivo

Strupeno

Župan imenoval dva nova podžupana

Vsredo, 18. januarja, je župan Občine Moravče dr. Milan Balažič v skladu s svojimi pooblastili imenoval dva nova podžupana: podžupan za družbene dejavnosti, okolje in prostor bo dr. Jurij Kočar (Gibanje Svoboda), podžupan za finance, pravne in varnostne zadeve pa Janez Vidic (Slovenska ljudska stranka). Funkcijo podžupanov bosta opravljala dve leti, potem pa ju bosta po dogovoru med koalicijskimi strankami zamenjala dva nova podžupana iz vrst Nove Slovenije in Neodvisne liste Marka Kladnika.

Tradicionalno ponovoletno druženje župana in cerkvenih predstavnikov občine Moravče

Vsredo, 18. januarja, je župan Občine Moravče dr. Milan Balažič na tradicionalnem ponovoletnem druženju sprejel predstavnike rimokatoliške cerkve v Moravški dolini. Sprejema so se udeležili župnik župnije Moravče Kancijan Čizman, prof. dr. Bogdan Dolenc in diakon g. Blaž Zorko. V pogovoru so ocenili dosedanje sodelovanje Občine Moravče in obeh župnij kot zelo dobro, saj se odvija za dobrobit vseh občank in občanov. Še posebej so izpostavili skupno delo na obnavljanju moravških cerkvenih kulturno-zgodovinskih spomenikov, ki ga bo v sodelovanju z državo potrebno v bodoče še okrepiti. Občankam in občanom so skupaj zaželeli zdravo, mirno in blagoslovljeno leto 2023.

Podpisana koalicijska pogodba

Vtorek, 17. januarja, je bila v županovih prostorih podpisana koalicijska pogodba, s katero je oblikovana nova politična večina v Občinskem svetu Občine Moravče.

»Sporazum o partnerstvu za razvoj Občine Moravče« so podpisali: v imenu Gibanja Svoboda (GS) dr. Jurij Kočar, v imenu Neodvisne liste (NLMK) Marko Kladnik, v imenu Nove Slovenije-krščanskih demokratov (NSi) mag. Franc Capuder, v imenu Slovenske ljudske stranke (SLS) Janez Vidic in v svojem imenu župan dr. Milan Balažič.

V »Sporazumu o partnerstvu« so zapisali: »Spodaj podpisani predsedniki političnih strank in list v Občini Moravče ugotavljamo, da smo 8. marca 2019 podpisali 'Sporazum o partnerstvu za razvoj Občine Moravče'. V preteklih štirih letih je ta razvojna koalicija uresničila več kot šestdeset razvojnih projektov in uspešno dosegla zastavljene cilje za dobrobit občank in občanov Občine Moravče. Skupaj ocenjujemo, da velja nadaljevati s koalicijo »Partnerstva za razvoj« tudi po lokalnih volitvah 20. novembra in 4. decembra 2022. Znova poudarjamo, da zavračamo politiko nepotrebnih delitev, sporov in političnih konfliktov, ki ne služijo skupnemu učinkovitemu delu za razvoj Občine Moravče. Naš skupni cilj ostajajo nove

investicije, zagon podjetništva, nova delovna mesta, širjenje lokalne demokracije in višji življenjski standard za občanke in občane v zdravem in čistem naravnem okolju. Za te cilje bomo spodaj podpisane stranke in liste v dogovoru, soglasno in skupaj glasovale v Občinskem svetu. Zavezuje se strpni politiki graditve boljše prihodnosti, spoštovanju medsebojnih razlik in od tod izhajajočega sodelovanja ter povezovanja med spodaj podpisanimi strankami in listami v službi moravških ljudi. Medse vabimo tudi druge partnerje in vse ljudi dobre volje. S tem dokumentom pred občankami in občani Občine Moravče potrjujemo svojo skupno iskreno zavezanost k doseganju najboljših odgovorov na izzive prihodnosti.«

Zaključek leta v Društvu krajanov Tuštanj

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ČLANI DRUŠTVA KRAJANOV TUŠTANJ

Tvztan Društvo
Tuštanj krajanov naselij
Spodnjega in Gornjega Tuštanja

Leto 2022 se je s hitrimi koraki iztekalo in kar pohiteti je bilo potrebno, da smo krajanje Tuštanja in člani DK Tuštanj uresničili vse zastavljene cilje.

Delovna akcija ureditve kontejnerja ob brunarici na Cegunci

Krajanje Tuštanja vzorno skrbimo za izgled svojega kraja in za obnovo svojih objektov. Za potrebe društva imamo na zemljišču Cegunca dva kontejnerja, kamor shranjujemo, kar potrebujemo za vzdrževanje rekreacijskega središča. Vreme in čas sta oba kontejnerja močno poškodovala in potrebno jih je bilo obnoviti.

V pomladnih mesecih smo obnovili kontejner na športnem igrišču, v jeseni pa smo se lotili obnove kontejnerja ob brunarici. Spretni in pridni člani društva smo se obnove kontejnerja ob brunarici lotili z vso odgovornostjo in natančnostjo. Po večdnevem delu in veliko opravljenih prostovoljnih ur ima kontejner ob brunarici trdna tla, vsi predmeti v njem so pregledno zloženi in varno shranjeni.

Sv. Miklavž s spremstvom je obiskal in obdaril otroke

V mesecu decembru so otroci nestrpno pričakovali dobre može. Prvi med njimi je bil sv. Miklavž. V spremstvu angelov in parkljev je obiskal otroke v Zg. in Sp. Tuštanju. Čeprav so se otroci bali parkljev, so sv. Miklavža lepo sprejeli, saj jih je dobri mož prijazno ogovoril, pohvalil pridne in porednim zažugal s hudimi in nagajivimi parklji. Za vsakega otroka je imel pripravljeno darilo in zelo je bil vesel, če je ob rokovanju z otroki slišal kakšno pesmico.

Delovna akcija pri brunarici

Vremenske razmere ob koncu leta so zelo nagajale organizatorjem in izvajalcem delovne akcije pri brunarici. Ker je brunarica umaknjena v notranjost gozdička, listi, ki padajo z dreves, prekrijejo vse objekte okoli nje. Pred mrazom je vsako leto potrebno spraviti s strehe, žlebov in objektov okoli brunarice debele plasti jesenskega listja. Že skoraj tik pred iztekom starega leta smo skupina članov društva opremljena z orodjem, očistila vse objekte in jih tako rešila pred morebitno škodo. Pobrli in očistili smo tudi odpadke, ki so jih pustili obiskovalci športnega parka.

Defibrilator bo reševal življenja

Nikoli ne vemo, kje nas lahko doleti nesreča. Nihče si je ne želi in je ne privoščiti drugemu. Reševalci se na klic 112 kar hitro odzovejo, a za nekatere prepozno. Člani društva smo na svojem rednem sestanku sklenili, da je v vasi nujen DEFIBRILATOR. Vsi člani smo bili za nakup dragocene reševalca življenj. V mesecu decembru ga je na hišo Petra in Romana Svetlina montiral za to usposobljen strokovnjak. Z defibrilatorjem je potrebno strokovno ravhati, zato bomo v januarju or-

ganizirali tečaj rokovanja z njim. Vaščani smo veseli nove pridobitve, a si želimo, da nove naprave ne bi bilo treba nikoli uporabiti.

Novoletne lučke na avtobusni postaji

Da je bilo vzdušje v obeh vaseh Tuštanja že na začetku decembra praznično, pričajo okrašene smreke na začetku vasi, ob hišah lučke na drevesih in grmih ter soj lučk božično-novoletnih smrečic, ki so se srebrno in zlato lesketale skozi okna. Letos pa smo krajani Tuštanja okrasili z lučkami tudi svoje avtobusno postajališče. Ker stoji v središču vasi in je izhodiščna točka do gradu Tuštanj, je okrasitev postajališča še dodatno poskrbela za veselo vzdušje v prazničnem decembru.

Peka palačink na prireditvi Veseli december v Moravčah

Dobri možje so otroke v veselem decembru v Moravčah razveseljevali z darili, glasbo, petjem in predstavami. V knjižnici Daneta Zajca je Božiček s pravljico in bonboni obdaril otroke, na tržnico pa se je pripeljal s kočijo dedek Mraz s svojim spremstvom in se pomešal med otroke, jim prisluhnil in razdelil bonbone in mandarine. Na tržnici pa smo bili tudi člani DK Tuštanj, ki smo kot darilo dedka Mraza, za najmlajše pekli brezplačne palačinke in ponujali topel čaj. Otroci so navdušeno jedli slastne palačinke z marmelado ali s čokolado. Kuhar Drago je pripravil mešanico za 250 palačink. Dolga vrsta otrok se je vila pred peko palačink. Vsak otrok je dobil palačinko, eni tudi več in tudi odraslim je ni smlo odrekli.

Leto se je izteklo in pred nami je novo in mlado leto 2023. Naj nam prinese zdravja, sreče, miru in razumevanja. Vsi skupaj in složno bomo tudi v novem letu premagali vse ovire in se na koncu veselili svojih uspehov.

Tradicionalni nočni pohod okoli Gradiškega jezera

BESEDILO in FOTOGRAFIJI: ANKA ROPRET

Na pot okoli Gradiškega jezera se je tokrat podalo kar 150 pohodnikov, med njimi več kot polovica otrok. Ob registraciji so otroci prejeli vsak svoj zbirni kartonček, na katerega so po poti zbirali žige. Med potjo je bilo potrebno zbrati pet žigov.

Pot je potekala v temi, zato so se morali otroci soočiti tudi z dodatnimi ovirami, kot so osvetljevanje poti s svetilko, sence, ostali, v nasprotni smeri hodeči, pohodniki, luna, oblaki, gozdnato območje in visokorasla drevesa vseh oblik ...

Male glave je burila mogočna domišljija, a se niso vdali in so vztrajali do konca. Prav vsi so prispeli na cilj in zbrali vse žige, za kar so bili tudi nagrajeni. Ob velikem zmagoslavju smo se ob domačih dobrotah in toplih napitkih prijetno družili in se predali veselemu klepetu z znanci in spletli nova poznanstva.

Silvestrski pohod v Pečah

BESEDILO: ROK STENKO

Ko smo v KŠD Peče na silvestrovo 2019 že enaindvajseto leto zapovrstjo organizirali silvestrski pohod, si seveda nismo mislili, da bo dvaindvajseti šele tri leta kasneje. Kaj moremo, zunanji dejavniki so bili pač takšni. Se pa sedaj število pohodov lepo ujema s koledarskim letom in upajmo, da bo tako ostalo do nadaljnjega.

Silvestrski pohod je bil v Pečah že od nekdaj lepo sprejet. Z leti smo bakle zamenjali z baterijskimi svetilkami, ga predstavili na zgodnejšo uro, vse ostalo pa ostaja enako. Tako smo se tudi letos ob devetih zvečer zbrali pred gasilskim domom in se podali skozi vas ter po poti pobrali še dobršen del udeležencev. Pot se je nadaljevala skozi Goričane do Zgornjih Kosez, kjer smo prišli do prve postojanke. Gospa Anka je pohodnike tradicionalno pričakala s čajem

in slakdarijami za otroke. Po okrepčilu in voščilih naj leto prinese sreče in zdravja, se je karavana odpravila čez Ravne in Grumpež, kjer so pohodniki lahko opazovali osvetljen velik lesen križ, ki se ga v decembru v nočnih urah vidi takoj, ko se pripelješ v Peče. Pot se je nadaljevala še naprej do Stanarja, kjer nam je gospod Janez postregel z napitkom, ki preganja mraz še bolj učinkovito kot čaj. Pa ne da je bilo komu mrzlo, saj je bila zadnja noč v letu izrazito topla. Vesela družčina se je nato obrnila nazaj proti Pečam in se vrnila na start, pred gasilski dom Peče. Tam jih je pričakal tople čaj in kot je že v navadi tudi praktična darila za vse pohodnike. Letos smo jih našteali 63. Poleg Pečanov so se nam pridružili tudi pohodniki iz Zg. Kosez, Križat, Krašč pa še kakšen kraj bi verjetno lahko omenili.

Hvala vsem in vsakemu posebej za udeležbo. Posebna zahvala tudi podjetju Stenko d.o.o. iz Trzina, ki je sponzoriralo steklenice in steklene kozarčke za darila.

Srečno!

»Pejva gvr u kvanc ...«

Na vrhu grebena, kjer se Moravška dolina prevesi na zasavsko območje, stoji Planinski dom na Uštah–Žerenku. Pogled sega daleč naokoli, v ustreznem vremenu prav do Dolomitov.

Družina Selko – novi oskrbniki

Pravijo, da zasavski konec že dobro poznajo, pa so se tokrat ustavili na tem koncu. Družina Selko se že vrsto let ukvarja prav z oskrbništvom planinskih domov. S tem imajo že izkušnje. Do sedaj sicer na višjih nadmorskih višinah. Spoznali ste jih lahko že na Robleku, v Planinskem domu Pod Storžičem, na Kriški gori, Zelenici, Pokljuki ...

Vsaka izkušnja jih je utrdila in prinesla nove izzive. Tokratne bodo premagovali od torka do četrтка od 9. do 19. ure, ob petkih od 9. do 21., ob sobotah od 8. do 21. ure in ob nedeljah od 8. do 18. ure. Ponedeljki bodo čas za počitek, a ne, če bo

Pravljичni 26. december s Planinskim društvom Moravče

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ANKA ROPRET

Že vrsto let 26. december poteka nočni pohod do Planinskega doma na Uštah – Žerenku iz smeri Moravče – Podbrdo – Planinski dom na Uštah – Žerenku.

Ta dan hodimo v duhu zgodbe »*Želim si postaviti božično drevo*« (C. Monroe). V ta namen vsak izmed nas na pohod prinese okrasek za božično drevo. Med vzpenjanjem otroke razveseljujejo osvetljene škratje hišice, ki poskrbijo za dodatno motivacijo. Na vrhu osamljeno drevo okrasimo. Od veselja s prazničnimi lučkami zažari. Zažari

tako močno, da tudi Božiček najde pot do nas. Tako nas na svoji poti obišče, nas prijazno nagovori in obdari s simboličnim darilcem.

Tokrat se nas je skupaj vzpelo 74 pohodnikov. Zastopali smo prav vse generacije, saj so skupaj hodili otroci, najstniki, odrasli in tudi starostniki. Prijetna družčina je veselo klepetala in hitro smo prispeli na vrh. Po vseh opravljenih nalogah; hoji, okrasitvi in obisku, smo si privoščili okusen šmoren, s katerim so nam postregli na domu.

ODPRTO!

Planinski dom na Uštah - Žerenku

torek - četrtek: 9.00 - 19.00
 petek: 9.00 - 21.00
 sobota: 8.00 - 21.00
 nedelja: 8.00 - 18.00
 ponedeljek: zaprto (če je praznik, je dom odprt!)

Tamara Selko
 040 595 088

OBČINA MORAVČE VABI NA

OSREDNJO OBČINSKO PRIREDITEV

OB PREŠERNOVEM DNEVU, SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

V TOREK, 7. FEBRUARJA 2023, OB 19. URI
V KULTURNEM DOMU MORAVČE.

LETOŠNJI PROGRAM BODO OBLIKOVALI
 KULTURNI USTVARJALCI KUD VRHPOLJE.

na ponedeljek praznik! Na praznike in ob šolskih počitnicah bodo vrata doma na stežaj odprta!

Kaj na domu lahko pričakujemo?

Tisto pravo planinsko hrano. Od raznih enolončnic do puhastega šmorna. Na voljo je tudi naravni planinski čaj oz. čaj iz domačih zelišč. Kaj vse še ponujajo lahko preverite sami in z veseljem vam bodo postregli. Včasih boste potrebovali le prostor za zabavo ali prenočišče. Takrat lahko pokličete Tamaro na številko 040 595 088, ali pa pišete na elektronski naslov pdustezenk23@gmail.com.

Zdaj je čas, ko se bo s planine večkrat slišalo:
»Juuuhej!« Pa zavriskajmo skupaj z njimi!

Spoštovane občanke in občani!

Volivke in volivci ste se odločili in vašo voljo se spoštuje. Zmagovalcu čestitam v imenu liste in svojemu imenu. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste prepoznali naše delo kot dobro in ste nas podprli. Z mislimi nate, Moravska dolina, vas lepo pozdravljam!

Martin Rebolj

OBČINA MORAVČE VABI NA

AKADEMIJO OB PRAZNIKU OBČINE MORAVČE

V PETEK, 24. MARCA 2023, OB 19. URI
V KULTURNEM DOMU MORAVČE.

V BOGATEM KULTURNEM PROGRAMU BODO SODELOVALA DOMAČA KULTURNA DRUŠTVA.

Veseli december v Moravčah

BESEDILO: DANICA JANČAR, FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Praznična prireditev pred koncem leta Veseli december 2022 je bila zopet izpeljana kot nekdanj, v predkoronskih časih. Dve leti prepovedi, zapovedi, izolacije in dela od doma sta pustili sledi, ki se jih verjetno še ne zavedamo popolnoma.

Tudi dogodku Veseli december ni bilo prizaneseno. Bil je krajši od prejšnjih. Uspelo nam je pripraviti tridnevni program, ki pa je bil zelo pester. Pripravili smo tudi tržnico z dobrotami in izdelki za praznična darila.

Za začetek mali pevci in humor

Pričelo se je v sredo, 21. decembra, na najkrajši dan v letu, ko je otroke v knjižnici med pravljičo obiskal in obdaril »ho, ho, ho« Božiček. Na odru praznične tržnice sta nastopila dva zbor: Pojoče čebelice POŠ Vrhpolje z zborovodkinjo Barbaro Fale

Profesor Kuzman in prijatelja so bili prava izbira. S svojimi umskimi in besednimi vragolijami so publiko iskreno in prešerno nasmejali. Prof. Uroš Kuzman je z razlogom znan kot najboljši komik med matematiki in najboljši matematik med komiki.

Drugi dan: ples, petje in palačinke

Drugí dan dogodka, četrtek, je bil gotovo najlepši dan Veselega decembra. Začele so ga mažoretke Moravške lilije. Dekleta redno trenirajo, so aktivna in se redno udeležujejo prireditev in tekmovanj. Mlajše vodi Barbara Novina, starejše pa Lara Jana Rus. Nato je Mali zborček pod vodstvom Barbare Fale s prazničnim programom pričakal Dedka Mraza, ki se je kot vedno pripeljal s severnih krajev v svetleči kočiji z dvema čudovitima konjema. Pozdravil je otroke, obdaril vse po vrsti, tudi tiste, ki kdaj niso čisto pridni. Vse ima enako rad. Ob koncu je vsem, tudi odraslim, zaželel, da bi se imeli radi, se cenili in spoštovali. Društvo Krajanov Tuštanj je ves večer otroke in tudi odrasle razvajalo s slastnimi

in Otroški zbor OŠ Jurija Vege z zborovodkinjo Nastjo Grad. Zbora sta z veselimi pesmicami naredila pravšnji uvod v Veseli december. Obiskovalcev in nastopajočih je bilo res veliko, tako da so dodobra napolnili dvorano kulturnega doma, v kateri smo si lahko ogledali predstavo klasične in vedno znova čudovite pravljičice o Sneguljčici, njenih palčkih, hudobni mačehi in princu, ki pravljičo srečno konča. Dvorano so nato znova skoraj napolnili odrasli, ki so si zaželeli dobre, iskrive, humorne predstave.

palačinkami. Da se obiskovalci niso prehitro razšli, pa je skrbel Peški oktet. S svojo DOBRO VOLJO pojejo ZA DOBRO VOLJO sovaščanov v Pečah in poslušalcev na prireditvah in koncertih v občini in izven nje.

Glasba za zaključek

Brez Pihalne godbe Moravče ni Veselega decembra. Bil bi kot sladica brez sladkorja. Petkov nastop so spremenili v koncert. V Kulturnem domu so

predstavili rezultat »dela od doma« - svojo zgoščenko. Ko vseh petdeset glasbenikov piha, trobi, udarja na svoje instrumente, je v Moravčah zares veselo. Glasbeni večer so nadaljevali pevci, ki se v svojem tretjem življenjskem obdobju pod vodstvom Milana Kokalja družijo v Upokojenskem pevskega zboru. Navdušili so z ljudskimi, narodno-zabavnimi pesmimi in zimzelenimi popevkami. Za zaključek smo lahko prisluhnili še narodno zabavnemu ansamblu

Veseli dohtarji, ki skrbijo za to, da glasba zdravi ljudi. Njihovo zdravilo je gotovo najslajše od vseh zdravil.

In za konec še iskrena zahvala nastopajočim, vsem članom Turističnega društva Moravče, ki so skrbeli za potek prireditve, predsedniku Sebastijanu Kovačiču za organizacijo ter Občini Moravče, ki je s finančno podporo omogočila izvedbo dogodka Veseli december.

Trošarina po starem in po novem

BESEDILO: BARBARA KRŽIŠNIK*

Povrnitev trošarine za goriva, ki se uporabljajo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije poteka letos na enak način kot lani - po elektronski poti, saj bo vračilo 70 odstotkov trošarine potekalo tako kot do sedaj.

Povrnitev trošarine za leto 2022

Zahtevek za vračilo lahko oddate pri nas preko kmetijske svetovalne službe ali sami (če imate digitalno potrdilo oz. s prijavo v portal eDavki). Če boste to storili pri nas, se oglasite v času uradnih ur (ponedeljek in sredo, od 8. do 11. ure) ali nas v tem času pokličite na telefon 01/724-18-45. Za vnos so potrebni podatki o številu računov in količini porabljenega goriva v litrih. Za vse kmetijske površine odda zahtevek za trošarino nosilec kmetijskega gospodarstva. V primeru, da je lastnik gozda tudi kdo od drugih članov kmetije, vam mora le-ta podpisati obrazec, ki vam ga lahko predhodno pošljemo preko elektronske pošte ali ga dobite na policah pred našimi pisarnami na Viru. Glede na preteklo leto vsebina obrazca ni spremenjena, kot tudi ne pogoji za uveljavljanje. Upravičenci do vračila dela trošarine za leto 2022 so uporabniki, ki so imeli na dan 30. junija 2022 v RS v uporabi toliko gozda in kmetijskih zemljišč po posameznih vrstah dejanske rabe (GERK), da skupna normativna poraba znaša vsaj 540 litrov, oz. vsaj 150 litrov za gozd. Normativna poraba znaša za travnike, njive, travniški sadovnjak 200 l/ha, intenzivni sadovnjak 420 l/ha in za gozd 15 l/ha. Tudi letos velja, da računov, ki so osnova za izpolnitev zahtevka ni potrebno pošiljati na FURS, ampak jih morate hraniti doma 10 let. Rok za oddajo zahtevka je **30. 6. 2023**.

Vse podrobnosti lahko najdete tudi na spletni strani KGZS- zavoda Ljubljana, pod rubriko »Aktualne novice«.

Od 1. januarja 2023 se uvaja t. i. gorivo za kmetijstvo

Začetkom letošnjega leta se način znižanja trošarine spreminja, saj se z uvedbo goriva za kmetijstvo uvaja takojšnje uveljavljanje znižane trošarine že pri nakupu goriva.

To gorivo je rdeče obarvano plinsko olje namenjeno za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije ter vozil, prirejenih za prevoz čebeljih panjev. Na voljo je na preko 250 bencinskih servisih po celi Sloveniji, točilno mesto pa je ustrezno označeno. Poraba tovrstnega goriva ne bo količinsko omejena navzgor, kar je ena od razlik od dosedanjega sistema vračila trošarine. Druga sprememba pa je ta, da ne bo več mogoče uveljavljati znižanja trošarine za druga goriva, kot so bencin ali motorni petrolej, ki se tudi uporabljajo za pogon določene kmetijske in gozdarske mehanizacije (npr. motornih kosilnic, motornih žag itd.).

Pogoji za upravičenost nakupa goriva za kmetijstvo ostajajo enaki. Upravičenci so uporabniki, ki so imeli na dan 30. junij 2022 v RS v uporabi toliko gozda in kmetijskih zemljišč po posameznih vrstah dejanske rabe (GERK), da skupna normativna poraba znaša vsaj 540 litrov, oz. vsaj 150 litrov za gozd. Upravičenci do nakupa goriva bodo tudi čebelarji z najmanj 41 panji čebel, ki imajo na dan 30. junija preteklega leta evidentirane premike čebeljih panjev na oddaljena stojišča v oddaljenosti vsaj 10 kilometrov zračne linije.

Davčni organ je v informacijskem sistemu eDavki že določil seznam oseb, ki za tekoče leto izpolnjujejo pogoje za nakup goriva za kmetijstvo. Nosilcu kmetijskega gospodarstva ter tudi ostalim članom kmetijskega gospodarstva so določili enolično identifikacijsko oznako (EIO), ki ne bo v materialni obliki (npr. kot kartica).

EIO bo 11-mestna številčna oznaka sestavljena iz davčne številke kupca ter zadnjih treh števil EMŠO. Če za tekoče leto izpolnujete pogoje za nakup goriva za kmetijstvo, lahko preverite tudi na odprtem portalu eDavki, tako da v iskalnik desno zgoraj vtipkate vašo 11-mestno številko (EIO) in v

naslednjem koraku se vam izpiše, ali ste do tega upravičeni. Dodatno lahko v naslednjem koraku natisnete svojo QR kodo za nakup goriva, ki pa ni nujno obvezna pri nakupu. Če boste kodo imeli s sabo, bo potrebno poleg tega na bencinskem servisu pokazati še osebni dokument, s katerim dokazujete istovetnost. Lahko pa boste povedali samo vašo davčno številko in pokazali osebni dokument.

Podrobnejši opis postopka je dostopen prek spletne povezave v dokumentu »**GORIVO ZA KMETIJSTVO Preverjanje upravičenosti za nakup goriva za kmetijstvo na odprtem portalu eDavki**«. Davčni organ oseb, ki izpolnjujejo pogoje za nakup goriva za kmetijstvo, o upravičenosti do nakupa goriva za kmetijstvo in dodeljeni EIO ne bo pisno seznanil.

**Barbara Kržišnik je terenska kmetijska svetovalka pri KGZS - Zavod Ljubljana.*

Primer EIO za fizično osebo, ki za tekoče leto izpolnjuje pogoje za nakup goriva za kmetijstvo:

Janez Kmet
Davčna številka: 12345678
EMŠO: 3112900500123
Enolična identifikacijska oznaka (EIO): 12345678123

Kurilno olje
ekstra lahko -

GK

SIST 1011 in SIST EN 590

KOEL - GK

SIST 1011 in SIST EN 590

Tablica (nalepka) v dveh različicah za točilno mesto za gorivo za kmetijstvo (Kurilno olje ekstra lahko – GK). Slika je iz predloga standarda SIST 1011.

Ustrezno označeno točilno mesto za gorivo za kmetijstvo na enem od bencinskih servisov. (foto: M. Dolenšek)

Pomembni datumi v kmetijski pridelavi, predelavi in neposredni prodaji

31. 1. 2023	je bil rok za oddajo obračuna pavšalnega nadomestila za preteklo leto, ki se ga odda tudi, če niste nič prodajali (če ste pozabili, to naredite čim prej). Oddaja na eDavki.
5. 2. 2023	rok za oddajo vloge za olajšavo za investiranja v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost; Oddaja na FURS.
28. 2. 2023	rok za prijavo v ekološko kmetovanje in ekološko čebelarjenje (izjemoma prestavljen z 31. decembra 2022); Oddaja na izbrano pooblaščen kontrolno organizacijo (KON-CERT, IKC UM ...).
15. 3. 2023	predviden začetek oddaje zbirnih vlog za leto 2023;
30. 6. 2023	rok za oddajo zahtevka za vračilo trošarine za leto 2022; Oddaja na eCarina.
30. 6. 2023	rok za oddajo poročila o doseženem dohodku iz dopolnilnih dejavnosti na kmetiji za preteklo leto; Oddaja na Upravno enoto.
15. 7. 2023	rok za oddajo vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč na dan 30. junij 2023; Oddaja na FURS.

Pripravili: Pavla Pirnat in Barbara Kržišnik, terenski kmetijski svetovalki

Novoletnemu koncertu ostali zvesti člani KD Tine Kos Moravče

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJE: MIRO PIVAR

Na predzadnji dan leta 2022, 30. decembra, ob 19.00 je Občina Moravče prevzela vlogo prireditelja tradicionalnega novoletnega koncerta v kulturnem domu. S tem je izkazala priznanje in dala pomen ohranjanju kulturne tradicije. In prav začetniki tradicije prednovoletnega kulturnega zbiranja občanov, člani KD Tine Kos, so tudi letos zavihali rokave in priredili zabaven večer. Po triletnem premoru se je ta koncertni sladkorček zagotovo prilegel.

Koncert so začeli pevci Malega zborčka OŠ Jurija Vege z Barbaro Fale in pesmimi o praznikih ter kar takoj ogreli poslušalce. Sledili so nastopi Moškega pevskega zbora, Mešanega upokojenskega pevskega zbora in samostojno so zapele ženske upokojenskega zbora. Izbor pesmi se je prilegal času in praznikom. Od malo navihanih do ljubezenskih in prazničnih smo se sprehajali skozi koncertni večer. Ubranemu petju so se pridružili inštrumentalisti Blaž Pirnat (klaviature), Matic Gorše (bas), Blaž Koncilja (kitara), Žiga Svetlin (kahon) in Rok Kastelic (harmonika).

Na dan samostojnosti in enotnosti so se spomnili s Kuntnerjevo poezijo, županovim prazničnim nagovorom, v katerem je spodbudil k srčni zavezi, da kot skupnost delujemo v svojih različnostih za skupno dobro, in oba zbora s pesmima Srečno mlada Slovenija in Sanjam o domovini.

Oder je z nepogrešljivo narodno zabavno pesmijo napolnil Ansambel Roka Kastelca. Priredil je pravi

mali koncert v koncertu. V dvorani so mnogi prepevali s pevko Mašo in pevcem Petrom, ritmično spremljali njihov nastop, le zaplesal še ni nihče. Ansambel je pred leti že nastopil na moravškem odru, česar so se s hvaležnostjo spomnili, saj so to bili njihovi začetni javni nastopi.

Zaključek s Silvestrskim poljubom v izvedbi vseh nastopajočih je zaokrožil koncert v celoto doživetja. Zaključne besede voditeljice Bernarde »Leto se ne izteče zato, da bi obžalovali preizkušnje, ki smo jih doživeli. Prav v njih se rojeva modrost. Zaradi nje in izkušenj vsak dan postajamo boljši in če se tako odločimo, tudi svet zaradi našega vsakodnevnega prispevka postaja boljši.« so bile povabilo k inventuri za leto 2022 in načrtovanju leta 2023 za skupni boljši vsakdan.

Izid prve zgoščenke godbeniki praznovali na božično-novoletnem koncertu

BESEDILO: KATJA RAVNIKAR, FOTOGRAFIJA: SIMON BURJA

Lanskoletni božični čas je bil za moravške godbenike nekaj posebnega. Praznično vzdušje smo v polni dvorani pričarali z božično-novoletnim koncertom, na katerega smo se pripravljali kar nekaj mesecev.

A ta koncert ni bil le običajni koncert; z glasbo smo v petek, 23. 12. 2022, v dvorani kulturnega doma v Moravčah proslavili izid našega prvega albuma z naslovom Tisto leto ...

Vsi se dobro spominjamo obdobja preteklih treh let, ko nam druženja in s tem tudi godbene vaje žal niso bile dovoljene. Zato smo pridno vadili doma in kmalu se je porodila ideja, da bi ta čas karseda dobro izkoristili in naredili nekaj več.

Ker nam danes tehnologija omogoča marsikaj, smo skupaj sklenili, da se lotimo projekta – snemanje CD plošče. Resno smo se lotili posamičnega igranja in snemanja z dirigentom prof. Miranom Šumečnikom, ki je mojstrsko opravil svoje delo, zmontiral skladbe in melodije, skratka uredil, da vse »štima«. Še enkrat, dragi Miran, hvala za ves trud in vložen čas!

Naš koncert na prijeten petkov večer je v smiselno celoto povezal voditelj Matej Primožič, ki je poskrbel za dobro voljo in vedrino v dvorani.

Zaigrali smo dve skladbi sodobnega nizozemskega skladatelja Jacoba De Haan-a, naši trobentači so se izkazali v skladbi Igrive trobente skladatelja Vinka Štrucla, flavtistka Maša pa nam je ob spremljavi godbe zapela legendarno Ta noč bo moja. Godbeniki smo svoje pevske sposobnosti pokazali med izvajanjem Latino Venčka, za katerega je aranžma napisal Jože Privšek.

Seveda nismo mogli mimo najbolj znanih božičnih melodij, Silvestrskega poljuba in na koncu brez nepogrešljivega Radetzkega marša.

V prvem delu koncerta je taktirko prevzel prof. Miran Šumečnik, a ker je koncert simbolično nakazal tudi začetek novega obdobja za moravško godbo, je Miran dirigentsko vodstvo v drugem delu koncerta predal svojemu kolegu nasledniku, magistru akademskemu glasbeniku, Gregorju Dermolu. Ta prelomnica ne pomeni, da se dirigent Miran poslavlja, saj bomo še naprej sodelovali in skupaj kaj zaigrali. Ostajamo v stikih, še vedno nam bo priskočil na pomoč, občasno tudi na vajah. Tudi za to – hvala!

Godbeniki se že zelo veselimo igranja v novem letu pod vodstvom dirigenta Gregorja. V obdobju zadnjih mesecev smo se že dobro spoznali in ujeli, na vajah se imamo lepo. Prepričani smo, da nas tudi v bodoče čaka mnogo zabavnih in poučnih vaj, zanimivih skladb ter nastopov. Gregorju se zahvaljujemo za znanje, ki nam ga je že in nam ga bo še predajal v prihodnosti.

Člani godbe vsem občankam in občanom v letu 2023 želimo obilo zdravja, polne vreče sreče, veselja, dobre glasbe in notranjega miru.

Kljub temi je luč

BESEDILO: IRENA MALOVRH, FOTOGRAFIJA: MARTIN CAPUDER

Komorni zbor Limbar je že sedemindvajsetič pripravil božični koncert.

Tudi letos je v cerkvi sv. Martina na štefanovo zvenelo ubrano petje Komornega zbora Limbar in Otroškega zbora Limbar, ki sta ob glasbeni spremljavi izvajala božične pesmi iz bogate zapuščine različnih narodov. Letos smo prisluhnili ljudskim napevom in priredbam ter prevodom skrbno izbranih starejših in sodobnih božičnih pesmi, prav tako pa je zbor pripravil tudi nekatere ukrajinske narodne.

Božič je družinski praznik, je rojstvo novega življenja, ki prinaša upanje za vse. Žal je bilo tudi v božičnem času čutiti še vedno prisotno grozoto vojne v Ukrajini, ki smo ji prisluhnili v ganljivih in resničnih pričevanjih o trpljenju in upanju predstavnikov tega naroda. V izvirnem jeziku jih je prebrala Oksana Garmish.

Podpora misijonu v Ukrajini

Slavnostna govornica je bila poslanka državnega zbora Iva Dimic, ki je ob dnevu samostojnosti in enotnosti poudarila človeške vrednote in narodno zavest, ki jim v današnjem času posvečamo premalo pozornosti. Prav slednja je pred dvaintridesetimi leti omogočila ustanovitev samostojne Slovenije, kar nam je prineslo nove izzive, pa tudi odgovornost. Vsem prisotnim je zaželela mir, edinost in blaginjo, božična skrivnost pa naj prežene sovraštvo med narodi.

Na koncu se je predsednica društva Elizabeta Pirnat zahvalila gostom, obiskovalcem in nastopajočim. Koncert ne bi bil tako slaven brez organistke Veronike Šarec, petje komornega zbora ne bi bilo ubrano brez zborovodje Tomaža Pirnata, petje otroškega zbora pa brez zborovodkinj Patricije Štefan in Elizabete Pirnat. Besedilo je občuteno prebral Tadej Uršič, tehnično podporo pa sta zagotavljala Rok in Alojzij Štefan.

Prostovoljne prispevke, zbrane na koncertu, je Kulturno izobraževalno društvo Limbar namenilo s. Barbari Peterlin, ki deluje v misijonu v Ukrajini.

Koncert v cerkvi sv. Jerneja

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJE: BRIGITA BARLIČ

Kliče nas tradicija. Tradicija, ki povezuje staro in mlado na večer božičnega dne v družbi Peškega okteta in gostov.

Tako je bilo tudi letos. Kljub vsem oviram so pevci znova pogumno prihajali na vaje in odpeli navdušujoč splet božičnih pesmi iz več glasbenih zvrsti. Pomlajen z vse več pevci, ki se urijo v različnih glasbenih šolah, zazvenijo vse bolj prepričljivo in smelo. Na nastop mladih talentov so povabili Zalo Jemec, Luka Barliča in Ines Trdin. Zala je zapela ob kitari in požela spodbudni aplavz. Luka in Ines sta zapela v duetu. Vrhunec koncerta pa je bil nastop Eve Černe Avbelj, Lukove in Inesine učiteljice petja. Evin glas je zadonel v akustiki cerkvenih obokov in ustvaril popolno tišino poslušalcev, kar je zagotavljalo popolni glasbeni užitek. Eva je zapela še v duetu z Ines in se v pesmi Sveta noč pridružila Peškemu oktetu. Spremljavo na pianinu je prepričljivo odigrala Katja Kos, organistka in strokovna sodelavka okteta, ki občasno nadomešča svojega strica Petra Pirnata, umetniškega vodjo. S kitaro se je pridružil Gašper Barlič.

Pevci so navdušili poslušalce, poslušalci pa pevce, saj je bilo na koncertu veliko, res veliko ljubiteljev glasbe in druženja. Bilo je veličastno, bilo je navdušujoče, povezano in veselo, še zlasti v pokoncertnem dogajanju na plesišču ob klepetu, čaju in kuhančku.

Skupaj se veselimo naslednjega koncerta.

Vsem pa Oktet želi uspešno in srečno v 2023. letu in se zahvaljuje vsem, ki jim priskočite na pomoč pri izpeljavi in organizaciji celotnega dogajanja. Pohvala pa tudi Luku, ki se je upal vprašati in v Peče privabil gostjo večera Evo Černe Avbelj.

Ne nasilju!

BESEDILO: BERNARDA MAL

Včetrtek, 19. januarja 2023, je na OŠ Jurija Vege potekalo predavanje z naslovom **Ne nasilju!**. Predaval je upokojeni policist Janez Pravdič iz Velenja. V času aktivnega dela se je srečeval z nasiljem med mladostniki in začel delovati tudi preventivno.

Kot najučinkovitejša preventiva, navaja, je pogovor med starši in otrokom. Za svoje delo je prejel leta 2013 priznanje Medobčinske zveze mladine Velenje. Šola ga je povabila, ker je ocenila, da se nasilje v našem okolju razrašča, tako je prisotno v naših vaseh, šoli, lokalni skupnosti in nenazadnje državi in svetu. Nikoli o nasilju ne vemo preveč! Nikoli ni koristno stvari pometati pod preprogo in si zatiskati oči!

Predavanje je začel s pogledom v Ustavo Republike Slovenije v 34. člen, ki vsem zagotavlja pravico do osebnega dostojanstva in varnosti. V 54. členu pa je zapisano, da so otroci v skladu s svojo starostjo in zrelostjo deležni človekovih pravic in svoboščin. Otroci uživajo posebno varstvo in skrb. Prikazal je delovanje policije, centrov za socialno delo in vodij policijskih okolišev.

Nato je ob slikovitih primerih iz življenja prikazal, kaj je nasilje in kdo ga lahko ustavi.

Nasilje (prihaja od besede »sila«), označuje odnos med dvema stranema, v katerem ena stran z uporabo ali samo grožnjo z uporabo sile, vpliva na drugo stran. Je zavestna okrutnost usmerjena proti drugim, s ciljem doseganja moči s pomočjo nanašanja psihične ali fizične bolečine.

Kdor je izvedel nasilno dejanje in je dopolnil 14 let, je kazensko odgovoren. Za mlajše storilce so kazensko odgovorni njihovi starši ali skrbniki.

Kazenski zakonik v 74. členu določa postopno vzgojno ukrepanje zoper storilca mladostnika: ukor, navodila in prepovedi, nadzorstvo organa socialnega varstva, oddaja v vzgojni zavod, oddaja v prevzgojni dom, oddaja v zavod za usposabljanje.

V nadaljevanju je predstavil naloge staršev, ki jih povzemam v 15 točkah.

1. Starši vplivajo na obnašanje svojega otroka do vrstnikov in tuje lastnine, saj so prvi otrokovi vzorniki – otroci jih opazujejo in jim postanejo podobni.
2. Usmerjajte svojega otroka in mu pojasnite tako, da bo razumel.
3. Spremljajte, s kom se otrok druží osebno ali preko spletnih omrežij.
4. Spremljate, kje in kako otrok preživlja prosti čas.
5. Z otrokom se vsakodnevno pogovarjajte o vsakodnevni stvareh, da vam bo zaupal.
6. Otroku prisluhnite, ko ima probleme – skupaj z otrokom jih rešite ali svetujte, kako naj jih reši.
7. Predstavite otroku pravila, ki veljajo v družbi tako, da jih bo razumel.
8. Otroka seznanite, kam se lahko obrne po pomoč z namenom, da v primeru nevarnosti ne bo ostal sam.
9. Otroka naučite samozaščitnega vedenja (oblačenje, ličenje, vredni predmeti ...).
10. Otroka naučite, da vas čimprej obvesti, ko bo v nevarnosti.
11. Bodite na tekočem, kaj se dogaja z otrokom, zato sodelujte z razrednikom pri reševanju.
12. Obiskujte dogodke, roditeljske sestanke, govorilne ure in prireditve, kjer je vključen otrok.
13. Sprejmite informacije o svojem otroku, jih preverite in ukrepajte.
14. Pohvalite. Povejte, kar ni prav.
15. Neučinkovitega vzgojnega delovanja (svojih staršev) ni dobro prenašati na svoje otroke.

Z vašim otrokom učitelji preživijo veliko časa, zato jim zaupajte in sodelujte. Sodelovanje in zaupanje je zaželeno tudi z vodjo policijskega okoliša (Agata Lucija Jevnikar, agata.lucija.jevnikar@policija.si), ki preventivno dela z otroki in mladostniki preko delavnic in predavanj, sodeluje s šolo, učitelji in starši. Vedno jo lahko vprašate za nasvet tudi starši.

Strokovni delavci šole so z zanimanjem sledili izkušenemu predavatelju in se po predavanju še osebno pogovarjali o primerih nasilja na šoli. V šoli za starše se jim je pridružilo 24 staršev od 600 učencev na šoli.

Skupaj smo močnejši! Skupaj preženimo nasilje! Skupaj poskrbimo za varno mladost naših otrok!

Zaključno sporočilo Janeza Pravdiča, predavatelja v šoli za starše. Besedilo je povzeto po pptx predstavitvi z dovoljenjem predavatelja.

Božično-novoletni koncert OŠ Jurija Vege Moravče

BESEDILO: TADEJA JEZERNIK, FOTOGRAFIJA: ANDREJ ROUS ROBIDA

Vtorek, 13. decembra, ob 17.30, ko se je zunaj že temnilo in so se prižgale praznične luči, se je v 2. nadstropju matične šole odvil koncert šolskih zborov. Sodelovalo je skoraj 200 otrok, ki so skupaj z zborovodkinjama Barbaro Fale in Nastjo Grad ter pianistom Tomažem Pirnatom pripravili pravo božično vzdušje.

Koncert se je začel z nastopom Malega zborčka s pesmijo Trije snežaki. Nastop je požel bučen aplavz gledalcev, ki so zapolnili vsak kotiček drugega nadstropja. Povezovali sta Veronika Puc in Kaja Pergar, vezni tekst pa je napisala učiteljica Božena Groboljšek. Mali zborček se je predstavil še s pesmimi Ledene rože, Dedek Mraz in Mali jelenček Rudolf. S svojimi čudovitimi glasovi je nadaljeval Otroški pevski zbor, ki so zapeli pesmi Moja tiha želja, Sneženi mož, Srečo vsem želim in Zimsko. Tudi Podružnična šola Vrhpolje z zborom Pojoče čebelice se je z izborom pesmi pridružila željam ostalih otrok po težko pričakovanem snegu in prihodu dobrih mož. Zapeli so pesmi Snežinke, Božiček, Na saneh in Novo leto.

Mladinski pevski zbor pa je z žarom v očeh prepeval Pričakovanje, Carol of the bells, Božično drevo in občudoval Božični čas. Pomočnica ravnateljice Petra Peterka se je zahvalila za tako množičen obisk in z mislijo na praznične dni smo z veseljem prisluhnili še zadnji pesmi, ki je predstavljala vrhunec koncerta. To je bila Feliz navidad oziroma Vesel božič, ki so jo vsi zbori skupaj zaželeli drug drugemu in vsem prisotnim.

Starši, bližnji in učitelji so s ponosom opazovali otroke ter jim z nasmehi in navdušenjem dokazali, da so se vsi imeli lepo. Po koncertu so še sproščeno klepetali, otroci pa so že komaj čakali, da stečejo v objem svojim najdražjim.

Zahvala za uspešno izveden koncert gre tudi koordinatrici Andreji Vavpetič, Gregorju Ivanšku, ki je poskrbel za ozvočenje, hišnikom, Maji Dobravc za sladka presenečenja ter učiteljem, ki so z veseljem sodelovali.

Hišica iz kock in obisk Dedka Mraza v vrtcu

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: JOŽA ŽUNA

Decembrska abonmajska predstava Hišica iz kock ni bila izbrana po naključju. Prvi razlog je bila 100. obletnica rojstva Ele Peroci, ki je ob neki priložnosti takole dejala: »Ne pišem za otroke, pišem otrokom in tako se z njimi pogovarjam.« Le kdo ne pozna Muce Copatarice in Moj dežnik je lahko balon, ki sta že skoraj ponarodeli.

Drugi razlog za izbor je čudovita uprizoritev umetnikov iz Hiše otrok in umetnosti. Predstava je preplet žive glasbe, giba in sodobnih lutkovnih tehnik in govori o prijateljstvu, nesreči in pomoči prijateljev. Z njo so ustvarili fantastično pravljico vzdušje, v katero je po zaključku predstave vstopil

sam Dedek Mraz. Začudeno se je oziral po otrocih, saj so bili veliko večji od njegovega zadnjega obiska, z njimi vodil zabaven pogovor ter jih obdaroval.

Naši otroci so mu zaželeli:

- Veliko snega in kapo in rokavice za sneg.
- Veliko brado.
- Veliko peč, da ga ne bo zeblo in veliko palčkov.
- Želim mu rečt, da ga mam rada.
- Želim, da ne bi bil tko star, da bi bil mau mlad.
- Da bi imel enga belga mucka.
- Jaz sem mu pa itak narisal.
- Želim mu vse najboljše in veliko cest.
- Želim da bi bil mraz, da mu ne bo preveč vroče.
- Velik lepih jelenčkov in korenčkov za jelenčke.
- Da ne bi bil preveč utrujen, ko mora vsako leto priti v Domžale, pa povsod po Sloveniji, pa tudi v druge države.

Šola v naravi

BESEDILO: KATARINA DJUKIČ,
FOTOGRAFIJE: BETKA GORJUP SKOK
in KATARINA DJUKIČ

Šola v naravi je posebna vzgojno-izobraževalna oblika dela z učenci. Je nadgradnja učnega načrta za različne predmete in poteka več dni zapored izven šolskih prostorov. Skozi različne dejavnosti v naravi učenci spoznavajo širšo okolico, hkrati razvijajo stike z vrstniki, delovne navade, širijo svoje znanje, poudarek pa je tudi na športni aktivnosti.

V tednu od 30. novembra do 2. decembra 2022 so učenci 2. a in 2. b razreda šli v ČSOD OE Lipa v Beli krajini.

Po prihodu smo se razdelili po sobah in začeli z aktivnostmi.

Otroci so spoznali, kako žagamo, brusimo in zabijamo žeblice. Urili so se v rokovanju z orodji in naredili svoj izdelek. Spoznali so pastirčkove igre in različne namizne tehtnice, z njimi tehtali in računali.

Prvo noč smo se odpravili na pohod s petrolejkami. Na pohodu ob Divjem potoku so spoznali značilnosti tekočih voda – potoka. Imeli smo srečo, saj je zapadel prvi sneg, ki smo ga izkoristili in večino prostega časa preživeli zunaj na snegu, kjer so se otroci sankali in delali snežake.

Oj, smrečica, oj smrečica, ponosna in zelena ...

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: IRENA MALOVRH

V decembru, zadnjem mesecu leta, smo bili tako odrasli kot tudi otroci polni pričakovanj. Skoraj vsak dan smo bili deležni prijetnih presenečenj in skrivnostnih dogodkov. Tako smo v igralnici Čebelice postavili prav posebno jelko. Tako, ki nam je ponujala mnogo dejavnosti, spoznanj in aktivnosti. V skupino nam jo je prenesla gospa Katja Poznič.

Jeseni, ko se vsa narava umiri, spremeni svoje barve in se pripravi k zimskemu počitku, le vedno zelena jelka ostane enako lepa. Tako je bila tudi naša jelka zelena. Na svojem plišastem in mehkem telesu je skrivala raznobarne žogice, pritrjene na sprimni trak, ki so čakale na igro z otroki. Ti so jih prijeli in skrili v odprtine. Žogic kar naenkrat ni bilo več, že v naslednjem trenutku pa so se

pojavele pod smrečico in pobegnile otrokom v vse smeri. To je bilo smeha in iskanje prav tiste žogice po igralnici. Otroci so si z igro krajšali čas, usvajali barve, predvidevali pot kotaljenja žogice in vse to ponovili še velikokrat. Igra, ki se je niso nikoli naveličali. Svoje navdušenje pa so z veseljem podelili tudi z otroki drugih skupin, ki so nas obiskale, ter tako širili praznično veselje med skupinami in ga jo ponesli tudi v svoje domove.

Zimska šola v naravi

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ALENKA RAJH

Visoko na pobočju Pohorja, tik pod Velikim vrhom, stoji cerkev sv. Treh kraljev, priljubljen cilj planincev iz okolice Slovenske Bistrice. Ob cerkvi so postavili Štuhecev dom, danes družinski hotel Jakec, okoli njega pa je zraslo tudi manjše smučarsko središče. Tam smo učitelji in učenci 6. razredov Osnovne šole Jurija Vege uživali v zimski šoli v naravi od 19. do 23. decembra 2022. Prepustili smo se prijaznim gostiteljem, ki so nas vedno pozdravili s toplim nasmehom, postregli z dobro hrano, nam nudili lepe, tople sobe.

Učenci in učitelji smo velik del dneva preživel na smučišču in v naravi. Učence smo razdelili po smučarskem znanju na sedem skupin, en učenec pa je s svojim učiteljem smučal na monoski smučki. Smučanje smo izvajali štirje športni učitelji iz šole in trije učitelji iz smučarske šole Askivity iz Slovenske

Bistrice. Pri delu z otroki smo dobro sodelovali in se dopolnjevali. Učenci so od štiri do pet ur na dan smučali, pridobivali nove smučarske veščine, osvojili vlečnico in iz dneva v dan bolj uživali na smučanju. V četrtek popoldan so vsi učenci uspešno opravili smučarski test. Vsi so brez napake prišli v cilj.

V četrtek smo se ob 19.30 zbrali na zaključni prireditvi, kjer smo podelili diplome in nagrade za opravljen smučarski tečaj ter diplome in nagrade za najbolj čisto sobo. Nadaljevali smo s poroko in zaključili s plesom.

V petek zjutraj smo pospravili prtljago, jo dali na hodnik, sobe pospravili in odšli na smučišče. Opoldan smo pojedli kosilo, prtljago in smučarsko opremo pa odnesli na avtobus. Smučišču smo pomahali v slovo ter se zdravi in zadovoljni, polni prijetnih spominov vrnili v Moravče, kjer so nas pričakali starši.

Hvala Občini Moravče in podjetju Termit Moravče, ki sta z denarnim prispevkom zmanjšala strošek šole v naravi.

Hvala staršem, ki ste nam zaupali otroke in prispevali delež za pokritje stroškov ter tako omogočili otroku, da je pridobil novo nepozabno izkušnjo.

Delovanje šolske skupnosti na OŠ Jurija Vege

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ALENKA KOŠIR in MARTINA RAZORŠEK

Kaj je Šolska skupnost?

Šolska skupnost je skupnost vseh učencev šole. Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v Skupnost učencev šole. Posamezne oddelke zastopata po dva predstavnika, ki ju izvolijo učenci na začetku šolskega leta. Predstavniki šolske skupnosti na svojem prvem srečanju sestavijo program dela in na volitvah izvolijo predsednika in namestnika Šolske skupnosti.

Cilji in naloge Šolske skupnosti so sodelovanje pri načrtovanju dela in življenja na šoli. Predstavniki zbirajo predloge v zvezi s poukom, dnevi dejavnosti, interesnimi dejavnostmi in prireditvami na šoli. Spremljajo aktualno problematiko in se trudijo za uresničevanje dolžnosti in pravic učencev. Sodelujejo tudi z oblikovanjem predlogov za kvalitetnejše šolsko delo in počutje učencev.

Naloga Šolske skupnosti je torej ustvarjati odgovorno skupnost, ki se bo sposobna pogovoriti, prepoznati in reševati probleme ter oblikovati okolje, v katerem nam bo prijetno in nas bo spodbujalo, da usvojimo čim več znanja in spretnosti. To pa je velika moč. In upamo, da jo bomo znali izkoristiti.

mentorici

Priprave na čarobni december

Na prvem sestanku šolske skupnosti smo se odločili, da bomo dan pred 1. decembrom postavili smrečico na šolskem hodniku, jo okrasili in izdelali darila. Zavijali smo škatle za pod smrekico, da bi ustvarili vtis pravih prazničnih daril. Ko smo končali, smo pobarvali številke letnice 2023, jih zalepili na darila in jih postavili pod smrečico. Potem ko smo končali z darili, smo smrečico okrasili z lučkami in okraski.

Šolska skupnost OŠ Jurija Vege vam želi SREČNO!
Hana B. in Zala S., 3. A

Sprejem prvošolcev v Šolsko skupnost

V četrtek, 15. decembra 2022, je potekal sprejem prvošolcev v Šolsko skupnost. Na prireditvi so bili vabljeni tudi predstavniki razredov. Na začetku so si ogledali predstavo Lenča Flenča, potem pa jim je predsednica Šolske skupnosti Freya Rihtar iz 9. a predstavila svoj recept za uspešno šolanje. Ravnatelj jim je povedal nekaj spodbudnih besed in po igri Na hladno zimsko noč se je začel uraden sprejem.

Potem ko so prvošolci pokazali nekaj znanja o življenju na šoli, so za predsednico Freyo ponovili zaprisego. Tako so uradno postali člani Šolske skupnosti OŠ Jurija Vege Moravče. Na koncu so prejeli plakete in majhna darila v spomin na ta dan. Skupaj so še zapeli šolsko himno, ki pravi, da smo VEGA in MEGA.

Nika V., 8. B

Vtisi prvošolcev o sprejemu:

Kristjan, 1. a: »Zakon! Najbolj všeč mi je bila predstava o živalih.«

Svit, 1. a: »Bilo je super! Na koncu smo dobili slaščico.«

Bor, 1. a: »Zelo sem se veselil sprejema. Cela predstava mi je bila zelo všeč. Na veliko vprašanj sem vedel odgovor.«

Jaka, 1. b: »Gospoda ravnatelja sem videl. Videl sem tudi prijatelja, ki hodi v 1. razred podružnice.«

Julij, 1. b: »Veliko učencev je bilo na prireditvi.«

Julija, 1. b: »Zapeli smo in dobili sladkarije.«

Božično-novoletna pošta

Opavili smo še eno akcijo Šolske skupnosti. Učenci so bili preko obvestil na plakatih povabljeni k pisanju voščil. Svojo pošto so oddajali v posebne nabiralnike. Predstavniki pa smo razvrstili in razdelili po razredih. Akcija je bila zelo uspešna, mnogi so se razveselili pošte. Lepo je, da si v teh prazničnih dneh zaželimo lepih stvari. In tako tudi mi vam voščimo zdravja, sreče in vsega lepega!

Jure S., 4. a

Verjetno sedaj vsi vemo, da kurilno olje ne sodi v kanalizacijo!

BESEDILO: PETRA PERGER, univ.dipl.inž.vod. in kom.inž., zaposlena na občinski upravi

Ždecembru je mnoge občane presenetil izrazit vonj po kurilnem olju sredi Moravč. Razlog je bil precej nenavaden, navkljub energetske krizi in dragim energentom se je na območju med Vegovo in Šlandrovo cesto v kanalizaciji znašlo kurilno olje!

Po tem dogodku in ustreznih ukrepih pristojnih služb sedaj tudi povzročitelj dogodka dobro ve, da kurilno olje pa res ne spada v kanalizacijsko omrežje. Gre namreč za nevaren odpadke, podobno kot to velja za zdravila, barve, lake, močnejša čistila ter različne kemikalije. Navedene snovi so škodljive tako človeku kot okolju. Naše čistilne naprave Moravče, Krašče in Peče, v katere se steka kanalizacija, ne zmorejo očistiti nevarnih snovi. Tudi čistilna naprava namreč deluje s pomočjo narave (ustreznih bakterij), ki pa so sposobne predelati le organske snovi (človeško blato v kanalizaciji). V primeru, da večja količina nevarnih odpadkov pride do biološkega dela čistilne naprave, ta ne deluje več, in vse skupaj se izteče v Drtiščico ali Račo.

Očem bolj pa so skriti drugi trdni odpadki, ki se pogosto znajdejo v kanalizaciji. Kaj takšnega, kot se je pred leti zgodilo v Ljubljani, ko so v kanalizaciji po zamašitvi odkrili celo svinjsko glavo, pri nas seveda ne pričakujemo. Svinjske glave namreč porabimo za krvavice.

Na čistilni napravi pa najdemo vse od vlažilnih robčkov za nego otrok, krpice od čiščenj v gospodinjstvu pa vse do odpadkov v velikosti plenice. Zanimivo je dejstvo, da so med najbolj trdovratnimi težavami na črpalkah, ki prečrpavajo odpadno vodo, človeški lasje! Tako da vsaj tisti kupček las, ki ga odstranite iz odtoka ali glavnika, prosim odvrzite v košek za smeti v kopalnici. Ponekod po svetu, kjer ne zbirajo ločenih bioloških odpadkov in ne kompostirajo, sistem kanalizacije koristijo tudi za zbiranje in obdelavo bioloških odpadkov. Pri nas temu ni tako, razen če vam je v veselja hranjenje podgan v kanalizaciji, ki komaj čakajo na vsakodnevne obroke sveže hrane. Za konec pa lepo prosim drage dame

in dekleta, da vložkov in tamponov ne mečete v WC školjko. Če vam tega še niso prepovedali doma, ker se je mogoče že kdaj zamašila WC školjka, vas povabim na eno izmed čistilnih naprav na prav slikovit vpogled različnih blagovnih znamk. Da pa ne bomo za vse vedno krive ženske, tudi kondomi ne spadajo v WC školjko!

Malo težje je razumeti, da na nobeno od naših čistilnih naprav ne smemo spuščati ali dovažati vsebine greznic (tako hišnih kot hlevskih). Že prej omenjene bakterije, s pomočjo katerih se očisti voda v naših čistilnih napravah, tako visoke obremenitve ne prenesejo in odmrejo. In vse dokler bakterije ne zrastejo ponovno, čistilna naprava enostavno ne deluje.

Decembrski dogodek se je na srečo končal brez nesreče in brez iztoka kurilnega olja v okolje. V intervencijo so bile poleg predstavnikov občine Moravče vpletene še številne pristojne službe (gasilci, civilna zaščita, JKP Prodnik in policija). Kurilno olje se je s pomočjo številnih pivnikov odstranilo iz kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave. Na dotoku v čistilno napravo je pivnik preventivno še vedno nameščen. Pivnike, kot nevaren odpadke, nato prevzame pristojna služba. Skupen strošek tovrstne intervencije pa bi si v letu 2023 želeli porabiti za kaj bolj koristnega.

Jaslice Stanislava Kamenška na Javoršici

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Pod božično jelko postavimo božične jaslice. Jaslice sestavljajo figurice, ki predstavljajo rojstvo Jezusa 25. decembra za božič. Osrednji del jaslic je koliba s sveto družino, ki jo sestavljajo Marija z Jezusom, sv. Jožef in trije kralji. Na kolibi je običajno angel ali repatica, okrog nje pa postavimo ovčke, kravo in oslička. Če želimo božične jaslice še obogatiti, lahko dodamo še pastirčke, pastirice in različne objekte, ki sodijo h kmetiji.

Stanislav Kamenšek iz Zg. Javoršice je v svoji dnevni sobi postavil obogatene jaslice. Čeprav izhaja iz mesta, se je hitro udomačil na kmetiji in kot spreten rokodelce poskrbel za nove izdelke, ki jih na kmetiji vedno primanjkuje. Jaslice je začel postavljati že pred približno 12 leti. Najprej so stale v vetrolovu, a ker se je vsako leto domislil kaj novega, jih je preselil v dnevno sobo. Na jaslicah, vidimo figurice 172 živali, 77 figuric ljudi in različne objekte. Stanislav najraje dela z lesom. Tako je za svoje jaslice izdelal hlevček za sveto družino, cerkvico, grad, žago, mlin na vodo in na veter, vodnjake, lovsko opazovalnico, čebelnjak in številne mostove. Zadnji izdelek je sklop planšarskih hišic, cerkvica in žičnica. Sam ji pravi kar Velika planina.

Jaslice se raztezajo čez celotno dnevno sobo in so dvignjene od tal. Za podlago so mu služili mah, kamenje in skale. V ozadju jaslic je razporedil skale, ki jih je nabral po bližnji okolici. Skale imajo luknje in vanje je napeljal lučke, ki se rdeče svetijo. Na podlagi, kjer stojijo objekti in figurice prevladujejo zelene lučke. Tudi na strop ni pozabil. Za strop je razgrnil kopreno in jo osvetlil z modrimi lučkami.

Osrednji del je sveta družina v hlevčku, okoli njih pa lično razvrščeni različni objekti. Po podlagi je speljana voda, ki se v treh kanalih steka v glavni tolmun. Voda klokota in premaguje kamenčke in manjše slapove.

Ko Stanislav vklopi elektriko, zagorijo lučke in zašumi voda, takrat se zamaknjeno zagledaš v jaslice in se prebudijo čarobni občutki.

Otroke v Pečah obiskal sveti Miklavž

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: EVA JANČIGAJ

VPečah živi veliko pridnih otrok, ki se celo leto trudijo ostati dobri, v času pred prihodom svetega Miklavža pa še toliko bolj. Zato jih je sveti Miklavž lansko leto, 4. decembra, obiskal v gasilskem domu v Pečah. Najprej je otroška dramska skupina pod vodstvom Nuške Mlekuž pripravila kratko predstavo o strahu. Na koncu predstave sta na oder prišla angela, ki sta skupaj z otroki priklivala svetega Miklavža. Ob prihodu sta ga spremljala parkelja, ki pa nista imela veliko dela, saj jima je Miklavž že predtem povedal, da v Pečah živijo le pridni otroci. Miklavž je vse prisotne lepo pozdravil, jih razveselil s celo košaro bonbonov, nato pa med otroci razdelil še več kot šestdeset daril. Otroci so se od Miklavža poslovili in že komaj čakajo, da jih decembra spet obišče.

Za pomoč Miklavžu pri pripravi daril se zahvaljujemo Občini Moravče in KŠD Peče!

Slovo od starega leta s telovadkami

BESEDILO in FOTOGRAFIJI: BOJANA DORIČ

Že drugo leto telovadke Šole zdravja vsak dan začnemo jutranjo vadbo na prostem s 1000 gibi. Tako dan za dnem skrbimo za svoje zdravje in se medsebojno povezujemo. Ta medsebojna povezanost se kaže v našem jutranjem telovadnem krogu ali pa ob čaju in kavici ob koncu telovadbe.

Tudi zaključek leta smo praznovali skupaj na prostem po opravljenih vajah. Po predhodnem dogovoru smo 30. decembra prinesle na jutranjo telovadbo dobrote, ki smo jih same pripravile. Miza je bila kar premajhna za vse, kar smo prinesle. Že na pogled so bile dobrote čudovite, ko smo jih poskusile, pa še boljše.

Ob zdravici smo si telovadke Šole zdravja Moravče zaželele, da bi bili naši dnevi še dolgo obogateni z dobro voljo in vadbo v dobri družbi.

Moravska dolina v ilirskih provincah

BESEDILO: BOGOMIL BRVAR

Ilirske province

Bonaparte Napoleon je julija 1809 v bitki pri Wagramu v Spodnji Avstriji premagal avstrijsko vojsko. Napoleon je na dan podpisa mirovne pogodbe z Avstrijo, 14. oktobra 1809, z dekretom ustanovil Ilirske province (*fran. Provinces illyriennes*) iz dežel, ki jih je Avstrija morala prepustiti Franciji: Tirolsko, zahodno Koroško, Kranjsko, Hrvaško in Vojno krajino jugozahodno od Save, Goriško, Trst in Istro. Sedež Ilirskih provinc, na čelu z guvernerjem, je bil v Ljubljani. Prvi guverner maršal Auguste de Marmont je imel urad v prostorih Ljubljanske škofijske palače. Njegove pristojnosti so obsegale vojaške zadeve in nadzor nad vso upravo in pravosodjem. Napoleon ni vključil Ilirskih provinc v francosko Veliko cesarstvo, bile pa so njegov sestavni del. Prebivalci niso imeli francoskega, ampak posebno ilirsko državljanstvo.

Ilirske province so bile upravno razdeljene na šest civilnih in eno vojaško provinco te pa naprej na občine. Provinca Kranjska (obsegala je današnje slovenske pokrajine Gorenjsko, Dolenjsko, Notranjsko in dele Krasa in Istre) je bila razdeljena na 124 občin. Na čelu provinc so bili intendanti, na čelu občin pa župani - meri (*franc. maire*). V vsaki provinci je bilo posebno sodišče (tribunal) za vse kazenske in civilne zadeve.

Francoske reforme so korenito posegle v življenje prebivalcev Ilirskih provinc. Prvič v zgodovini je bilo tudi na naših tleh govora o enakosti pred zakonom in davčni enakosti, odpravljeni so bili razni privilegiji plemstva, temu so bile odvzete funkcije v upravi in sodstvu, višjo upravo so prevzeli od države imenovani in plačani uradniki, v vsaki provinci je delovalo posebno sodišče za kazenske in civilne zadeve, za te je veljal civilni zakonik (*Code Napoleon*). Pomembna je bil reforma šolstva: ustanavljale so se štirirazredne osnovne šole in gimnazije, slovenščina je postala učni jezik za vse predmete. Pri uveljavljanju slovenščine v šolah gre velika zasluga Valentinu Vodniku, ki je napisal več učbenikov za osnovne šole in gimnazije v slovenskem jeziku. Ljubljanski licej, ki je bil organiziran kot centralna šola, so preimenovali v akademijo. Z njo smo Slovenci prvič v zgodovini dobili univerzitetni študij s filozofsko, medicinsko, pravno, tehniško in teološko fakulteto. Akademija je imela tudi knjižnico, kemijski in fizikalni kabinet in botanični vrt. Za Slovence je bil ta prehod na najvišjo raven izobraževanja izjemno pomemben, Francozi pa so z njim hoteli tudi prepričati študentom iz Ilirskih provinc študij na avstrijskih univerzah (Gestrin, Melik, 1966, str. 32).

Z odpravo cehov je oblast dala možnosti večji gospodarski svobodi. Leta 1811 je bila odpravljena tlaka, ki ni bila vezana na zemljiško posest, kar je nekoliko olajšalo življenje kajzarjem in gostačem, ki so bili brez zemlje, sicer pa Francozi v Ilirskih provincah niso posvečali večje pozornosti kmetijstvu (Gestrin, Melik, 1966, str. 33-34). Bolj »zanimivi« so bili bogati gozdovi, ki so v veliki meri prešli v državno last. Pretrganje trgovske poti med Trstom in Dunajem je pomenilo tudi nazadovanje trgovske in obrtniške dejavnosti na naših tleh. Francozi pa so ves čas okupacije izkoriščali živosrebrni rudnik v Idriji.

Za časa Francozov na naših tleh se je razmahnilo rokovnjaštvo, predvsem kot oblika upora proti prisiljenemu naborništvu. Med rokovnjači je bilo največ vojaških ubežnikov, ki so namesto vojaške uniforme in negotove usode na daljnem bojišču izbrali, manj negotovo usodo, v

domačih gozdovih. V svojih vrstah pa so imeli tudi ženske, otroke in starejše, pomočnike pa so imeli ne samo v vaseh, ampak tudi v mestih. Kdo ne pozna zgodovinskega romana Rokovnjači, avtorjev Josipa Jurčiča in Janka Kersnika? Dogajanje zapisano v romanu je postavljeno v čas francoske okupacije in v neposredno sosesčino Moravške doline – v Črni graben, v okolico Rov, Radomelj, Kamnika, ena od osrednjih osebnosti Obloški Tonček pa je bil prav iz Moravč (Stražar, 1979, str. 180).

Na koncu naj poudarim, da so bile Ilirske province *del francoskega cesarstva, vendar nikakor ne njegov integralni in konstitutivni del, ...* (Gašperič, Orožen Adamič, Šumrada, 2012, str. 22). Zanimivo je, da je poleg Ilirskih provinc imela podoben položaj še Katalonija (Gašperič, Orožen Adamič, Šumrada, 2012, str. 23).

Občina Moravče (Moreusch)

Francozi so zasedeno ozemlje, tudi Ilirske province, upravno razdelili v intendance, ki so jih vodili civilni uradniki, imenovani intendant. Glavni intendant je bil guverner. Prvi guverner Ilirskih provinc je bil maršal Auguste Marmont, ki je v Ljubljano prišel novembra 1809. Ilirske province so bile najprej razdeljene na deset intendanc, po letu 1811 pa sedem provinc. Province so bile razdeljene na distrikte (okraje), ti na manjše upravne enote – kantone in ti naprej na občine – komune. Ljubljana je bila tako prestolnica Ilirskih provinc, glavno mesto province Kranjska, glavno mesto distrikta in sedež kantona.

Provinco Kranjsko so sestavljali trije distrikti, 21 kantonov in 124 občin, v katerih je živel leta 1811 370.340 prebivalcev (Gašperič, Orožen Adamič, Šumrada, 2012, str. 66). Občina Moravče ((Moräutsch, Moreusch)) je spadala pod distrikt Ljubljana in kanton Gamberk. V tem kantonu so bile še občine Krumperk, Lukovica, Ponoviče, Sveta Helena (=Dolsko), Šentožbolt in Zagorje. Občina Moravče je štela 2.557 prebivalcev (Gašperič, Orožen Adamič, Šumrada, 2012, str. 67). V njej so bili naslednji kraji: Čejšnjice, Moravče, Gorica, Drtija, Marijinega oznanjenja pri Dreti, Koseze, Mošenik, Sv. Valentin, Sv. Mohor in Fortunat, Sv. Andrej, Imenje, Krašče, Zg. in Sp. Javoršica, Zg. in Sp. Tuštanj, Vrhpolje, Ribče, Velika vas, Zg. in Sp. Prekar, Podoreh in Svine (Vinje) (Šumrada, 1998, str. 58).

Na čelu občine sta bila župan – mer in občinski svet. Imenoval jih je intendant, za Moravče je bil pristojen intendant v Ljubljani. Župane večjih mest – Ljubljane, Trsta, Gorice in drugih, je imenoval Napoleon na predlog glavnega guvernerja. Ljubljanski mer je bil baron Anton Codelli.

Na sliki je del (izsek) kopije zemljevida province Kranjska, objavljenega v Gašperič, Orožen Adamič, Šumrada, 2012, str. 69, List III. Zemljevid *Carte des*

Provinces illyriennes, comprenant la Bosnie, l'Herzégovine, le Monténéro et quelques pays adjacens, Trst, 1812 je izdelal vojaški kartograf Gaetan Palma (Gašperič, 2010, str. 289). Zemljevid hrani Narodna in univerzitetna knjižnica, Kartografska zbirka. Rdeči krog pri Ljubljani in modri črti pri Moravčah (Moreuch) in Gamberku (Gallenberg) dodal B. B.).

Iskanje imena župana – mera Moravč je bilo neuspešno (do zdaj). Vemo pa, da je pristojen intendant izbral in imenoval župana samo med najuglednejšimi državljani – plemiči in neplemiči. V Lukovici je bil župan dr. Janez Burger, neplemič, lastnik gradu Brdo, ded Janka Kersnika (dr. Janez Šumrada, elektronska pošta, 27. 12. 2022).

»Vocam te«

Stane Stražar je zbral in zapisal spomine na Francoze, ki jih je bilo na Moravškem veliko. Kmetje so morali brezplačno preživljati francoske vojake in Moravčani Francozov niso imeli v lepem spominu. *Zahtevali so samo dobre jedi, plačali pa nič. Tudi v moralnem pogledu se Francozi niso ravnali po Napoleonovih napovedih. Brž ko so prišli v vas, so se dekleta poskrila, bili so nasilni. Ljudje so se jih bali* (Stražar, 1979, str. 182). Skupno vežbališče so imeli na njivah v Kraščah in kadar se je oglasila tromba so tja hiteli vojaki iz vse okolice. Huda bitka med Avstrijci in Francozi naj bi potekala v Hribcah, kjer so bili vidni rovi še v času nastajanja Stražarjeve knjige Moravska dolina. *Največ pa vedo ljudje povedati, kje vse so pokopani Francozi: na Grdanovem travniku v Rovniku pri Zalogu, kjer so se dolgo poznali grobovi, na Grmačah, pri Sv. Miklavžu, kjer še najdejo kosti in kovinske predmete, v Jurkovem gozdu, v Komovcu in drugod* (Stražar, 1979, str. 182).

Dr. Josip Mal je zapisal, da je stari rod okrog Moravč še dolgo nazdravljaval z besedo »vocam te«. Zdravica izhaja iz francoskega »à votre santé« - na vaše zdravje (Mal, 1928, str. 67).

Po odhodu Francozov leta jeseni 1813 je Ilirske province zasedla avstrijska cesarska vojska in ga z dunajskim kongresom leta 1815 spet uradno vključila v okvir svoje države.

Zahvaljujem se dr. Primožu Gašperiču in dr. Janezu Šumradi, SAZU ZRC, za pojasnila in nasvete, poslano po elektronski pošti.

Viri so na voljo v uredništvu.

Kako je oživel zastrupljeni samomorilec

Moravče, 2. januarja

Tomaž iz Moravške doline se je sprl na žive in mrtve z vsem svetom. Fant se je hotel ženiti, pa mu niso hoteli doma prepisati grunta. Pa je sklenil zvitorepec, da bo z zvijačo dosegel svoje. Popoldne se je z vsemj domačinj sprl, na jezo je šel pit in se je v močnem kanonirskem stanju vrnil domov. Robantarsko je prišel v svojo kamnico in zaloputnil trdo z vrati.

Ko je prišel drugo jutro eden domačih poklicat Tomaža, naj gre na delo, je zaprepaščen obstal. Tomaž je buljit ves mrtvaški v strop, na mizici blizu postelje pa je stalo več pol praznih stekleničic in na vsaki je bilo svarilno znamenje: mrtvaška glava.

»Jezus! Marija! Tomaž umira!« Tako se je glasila sodba vseh domačih, ki so se pričeli zbirati okrog pobledlega kandidata smrti. Kar zla kaj svetovati v težavah, se je zbralo ob Tomaževi mrtvaški postelji: sam vaški padar, ki ima ob vsaki hudji nezgodi odločilno besedo, je pomenljivo dejal: »Tomaž bo še 2 uri gavzal, pa bo šel za vedno...« — In sosed Meta, ki je ob vseh smrtnih urah kol pri roki, je že stekla v mrtvašnico, da pripravi prostor za nesrečnega samomorilca. Toda dve uri, ki jih je Tomažu še privoščil padar, sta že minili, a nesrečni mladenič je še vedno trpel v poslednjih zdihljajih. Vsa soseska je stala ob njegovi postelji in je čakala, kdaj bo Tomaž izpustil svojo blago dušo. Saj je bil že ves trd in je s prekrižanimi rokami čakal svojega konca.

»Poglejmo, morebiti je že mrtev,« se oglasi zopet postrežljiva Metka. Vzame iglo in je pričela z njo zbadati obupanca, a ta se ni niti zmenil.

»Po njem je!« — »Tomaža ni več!« — »Če bi zdajle oživel, vse bi dobil!« Tako se je med ihtenjem vsem trgalo iz prsi. Tedaj pa se je dozodil čudež. Tomažek je odprl najprej eno oko, potem drugo, in nato je globoko dihnil.

»Oživlja!« — »Prebuj se!« so se oglašili radostni kriki in res se le povrnilo v Tomažka novo življenje. Veselja ni hotela biti kraja, ko se je dvignil že med mrlič prižeti Tomažek Fantu in bil komedija takoli odpuščena in pred vso zbrano družbo so mu domači svečano obljubili, da dobi v prihodnjih dneh grunt, s predpustom pa v hišo še mlado žensko.

»Saj ni bilo tako hudo, kakor so drugi mislili,« pripoveduje zdaj Tomažek. »Najbolj bleda je bila takrat, ko so me z iglami mrcvarili. Pa sem trpel, ker sem vedel, da gre za — doto in deklo...«

— Kaj pa s strupi, ki so manjkali v steklenicah?

»Kaj neki!« pravi smeje mladi gospodar. »Je že res, da je manjkalo v stekleničicah strup, saj sem ga jaz sam prej — odli!...«

Iz moravške doline.

g Kmetijska zveza za dekanijo Moravče je poslala precej prošnji poslanca dekanu Lavrenčiču. Prosi ga, naj bi zastavil gosp. poslanec svoj vpliv v deželni zbornici in izposloval, da se sprejme cesta od Moravč do Želodnika pri državni cesti med deželne ceste, naj bi se klanci preložili na okrajni cesti od Moravč preko Kandrž na Zagorje, izjavilo je svojo prošnjo za popravo ceste od Vrhpolja do Zaloga čez Stegne, za preložitev občinske poti iz Moravč čez Grmačo na Ribče do postaje Kresnice ob južni železnici. Kajne Moravčani, rui vemo kaka žalostna pot je to. Vse razdrto in razgrapano in vendarle kako prijetna bi bila pot čez Grmačo skozi Ribče na Kresnice, ko bi bila cesta vsaj cesti podobna, a sedaj hoditi tod na Kresnice je silno težavno in neprijetno. Zato pa zanesljivo čakamo, da se ta prošnja ugodno reši. Nadalje je zveza

10'

O cestah pred 123. leti

(Domoljub, 23, 26. januar 1910, št. 4)

Novice iz Moravške doline pred 90. leti

(Domovina, 16, 26. januar 1933, št. 4)

IZ POPOTNIKOVE TORBE

NOVICE IZ MORAVŠKE DOLINE

Preuredba občin — «Domovina» in knjige Vodnikove družbe — Pregnani tatovi.

Moravče, januarja.

O spojitvi manjših občin Moravčani mnogo razmišljamo. V poštev prihaja predvsem drtijska občina, ki je moravški najbližja. V Moravčah imamo Drtijski svojo farno cerkev, šolo, poštni urad in prodajalno, kjer kupujemo svoje potrebščine. Ker smo oddaljeni le pike pol ure in tvorimo najbližjo moravško okolico, se nam ni niti sanjalo, da bomo spadali kdaj kam drugam kot v veliko moravško občino. Zdaj pa čujemo baš nasprotno. Načrti veljavnih mož se zavzemajo za moravško in peško občino. Na vzhodu naj bi jo mejila Drtijska; Drtijska, ki teži le četrt ure od Moravč, naj bi spadala v Peče, kamor je daleč celo ura. Taka razdelitev bi bila napačna ter bi nas znatno otežila. Vemo, da je načrt prilagojen ohranitvi peške občine, ki pa menda vzlic temu ne bo mogla obstati. Upamo, da bodo oblastva načrt izpremenila tako, da bodo vasi, ki stojijo v dolini do vznožja Limbarske gore, spadali v Moravče, ker nimajo s Pečami nikakega stika. Sploh pa naj bi velika moravska občina obsegala vso moravško dolino.

«Domovino» v moravški domni zelo radi čitamo. Člamlamo jo zato, ker je izvrstno urejevana. Predvsem nam ugajajo njene povesti. Splošno mnenje vseh zavednih Moravčanov je, da je «Domovina» najboljši slovenski tednik. Zato ima vsako leto več naročnikov. Tisti, ki jo preganjajo, so kakor miška, ki glodajo le najboljše korenine. Tudi letošnje knjige Vodnikove družbe nam ugajajo. Prav vseč nam je koledar; pa tudi povesti «Tulipan» in «Zerjav» sta zelo zanimivi in privlačni. Vsem, ki ljubite knjige, od katerih imate res užitek, Vodnikovo družbo najtopleje priporočamo.

Posestnika Tiha na Dobravi so nameravali obiskati tatovi. Ko se je nedavno zvečer stemnilo, je zapazila domača hčerka lestvo, segajočo v podstrešje. Stopila je bliže k oknu in zagledala senco, ki se je naglo umaknila. Tedaj se je spustil tudi na tla zlikovec z lestve in izginil v temo. Sosedje, ki so ga potem zasledovali, so opazili, da je bil tat že odtrgal deske ter si napravil vhod v podstrešje, kjer je shranjeno žito. Za tatovima ni bilo potem ne duha ne sluha. Menda sta jo ubrala proti Belneku, kjer je zmanjkalo prav isti večer mlinarju nekaj žita.

Zapise in zanimivosti iz Moravške zgodovine
zbira in ureja Bogomil Brvar

Kako je oživel zastrupljeni samomorilec pred 94. leti

(Jutro, 10, 3. januar 1929, št. 3)

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA MORAVČEin **ZVEZA KMETIC SLOVENIJE***razpisujeta***2. DRŽAVNO TEKMOVANJE
V OCENJEVANJU KROFOV****PRIJAVE** sprejemamo do vključno petka, 17. februarja 2023, do 12. ure po telefonu ali na elektronsko pošto:**Romana Capuder 051 366 410 in 031 818 780** ali irena.ule@bf.uni-lj.si (predsednica Zveze kmetic Slovenije).**SPREJEM** izdelkov bo v petek, 17. februarja 2023, od **12. do 17. ure v avli KD Moravče (oz. po dogovoru).**

Prispevek znaša 5 € na izdelek in se poravna v gotovini ob dostavi. Izdelki bodo sodelovali na razstavi v Kulturnem domu Moravče v soboto, 18. februarja 2023, po 9. uri.

OCENJEVANJE: zunanji videz: barva skorje, venec izdelka, izgled površinske skorje, okus, barva, **prožnost sredice**, oblika. Izdelki ne smejo biti posipani s sladkorjem ali obliti (odšteje se 1 točka)**KATEGORIJE:****A**

KROFI BREZ MARMELADE

B

KROFI Z MARMELADO

C

OSTALI IZDELKI

Izdelke bo ocenila strokovna komisija treh članov v petek, 17. februarja 2023, po 18. uri. Ocenjevanje bo potekalo v skladu s Pravilnikom o ocenjevanju krofov na državnem ocenjevanju, sprejetim 10. februarja 2022.

Na dan ocenjevanja bodo rezultati na razpolago v večernih urah pri predsednici DPŽ Moravče Romani Capuder.

POSTAVITEV RAZSTAVE: sobota, 18. februar 2023, ob 9. uri v avli KD Moravče.**PODELITEV PRIZNANJ:** sobota, 18. februar 2023, ob 12.30 v avli KD Moravče.*Organizacijski odbor***VABILO MORAVŠKIM
PODJETNIKOM**

Občina Moravče v sodelovanju s strokovnjaki iz kamniškega podjetniškega inkubatorja KIKštarter vabi vse zainteresirane trenutne in bodoče podjetnike s sedežem v občini Moravče (**s. p., d. o. o., dopolnilne dejavnosti na kmetijah**) na prvo podjetniško delavnico v letu 2023. Delavnica bo dne, 16. 2. 2023 ob 18. uri v Kulturnem domu v Moravčah.

Program:

1. Davčne novosti in reforme, ki so začele veljati v letu 2023 in spremembe, ki nas še čakajo.
2. Predstavitev nastanka in delovanja Kamniškega podjetniškega inkubatorja KIKštarter.
3. Zbiranje mnenj in predlogov za razvoj Podjetniškega centra v Moravčah.

KOKOŠI NESNICE s Kmetije Šraj – rjave, grahaste, črne in štajerske. Brezplačno pripeljemo v Krtino, Moravče in druge večje kraje. Za večje število kokoši je možna tudi brezplačna dostava na dom.

Kmetija Šraj, Poljčane.

Naročila: 031 751 675, kmetija.sraj@gmail.com

Turistično društvo Moravče organizira

PUSTNO POVORKO IN RAJANJE MAŠKAR

na pustno soboto, 18. februarja.

- Zbirno mesto maskar in Pihalne godbe bo na Trgu svobode pri parku ob 11. uri.
- Povorka bo potekala po Vegovi ulici do kulturnega doma.
- Rajanje in druženje maskar ob animaciji se bo nadaljevalo na kmečki tržnici in v kulturnem domu.
- Maskare se bodo lahko posladkale s pustnim pecivom.
- Nagrajene bodo najlepše maske med malčki, šolarji in skupinami mask.

Lepo vas vabimo, da se ob koncu zime udeležite veselega pustnega rajanja v Moravčah.

► Pridite v čim lepši in izvirni pustni preobleki ali kot gledalci!

► Pustni dogodek bo potekal pod pokroviteljstvom Občine Moravče ter v sodelovanju s Pihalno godbo Moravče in OŠ Jurija Vege Moravče.

OB KULTURNEM PRAZNIKU

vabimo na

NOČNI POHOD PO UČNO-SPREHAJALNI POTI RAČA

Turistično društvo Moravče ob kulturnem prazniku vabi na **nočni pohod z lučkami po učno-sprehajalni poti Rača v petek, 3. februarja 2023, ob 18. uri.**

Odhod bo izpred gasilskega doma v Krašcah. Pri Mohorjevem mlinu pod Dvorjami bo postanek za kratek kulturni program in okrepčilo.

Hoja ni naporna, potrebna je primerna obutev in baterijska svetilka.

Prijavnine ni, hoja je na lastno odgovornost.

Otroci naj bodo v spremstvu staršev.

Če bo vreme zelo slabo ali pot neprehodna zaradi obilice snega, bo pohod v soboto, 11. februarja, po enakem programu.

Lepo vabljeni!

Srečanje veteranov in podelitev spominskih medalj

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: JANEZ GREGORIČ

OZVVS Domžale je v športno dvorano Mengeš povabilo vse svoje člane, ki imajo urejen veteranski status. Že na vhodu jih z vedrimi zvoki pozdravila Veteranska godba Mengeš.

Slovesnost se je pričela s prihodom praporščakov in slovenske zastave ter himno, ki jo je zapel pevec Rok Rakar, solist Komornega zbora slovenske filharmonije. Sledil je pozdrav župana Občine Mengeš, Boga Ropotarja, ki se je še posebej zahvalil vsem dobitnikom medalj. Predsednik OZVVS Domžale Janez Gregorič je omenil zaslugo celotnega slovenskega naroda, ki nam je pred dobrimi tridesetimi leti bil v izjemno oporo, ko smo se postavili v bran domovini.

Osrednji govornik, obrambni minister RS gospod Marjan Šarec, je poudaril pomembnost negovanja spomina na tiste prelomne čase, ko smo si priborili svojo državo. Predvsem mladi so v procesu izobraževanja prikrajšani za temeljito obravnavo tega pomembnega obdobja naše zgodovine. Opisal je delno podobnost naše vojne z vojno v Ukrajini in našo vpetost v Evropsko Unijo, zvezo NATO in

podobne evropske integracije. Slovesnost je vodil Boris Kopitar in ob tem zapel nekaj svojih domoljubnih pesmi, ki opevajo to našo prelepo deželo in lepoto življenja v njej.

Medalje sta podelila obrambni minister RS Marjan Šarec in predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Ladislav Lipič. Podeljenih je bilo nekaj več kot sto medalj, ostali jih bodo dobili ob drugi ustrezni priložnosti. Sledilo je sproščeno druženje vseh udeležencev, nekateri izmed njih se že več desetletij niso srečali in so to priložnost izkoristili za prijateljski pogovor.

Petje državne himne Republike Slovenije

Svetovni dan boja proti raku

BESEDILO: REBEKA KOŽELJ, mag. farm.

Četrty februar je dan, ko obeležujemo svetovni dan boja proti raku. To je pomemben mednarodni dan, namenjen ozaveščanju o tej bolezni, spodbujanju njenega preprečevanja, odkrivanja in zdravljenja. Po mnogih kazalnikih se izkazuje, da je rak velik javnozdravstveni problem, ki prizadene veliko število ljudi.

Kaj se pravzaprav pri sami bolezni dogaja?

Rakave celice se razvijejo iz povsem normalnih celic, ki izgubijo normalne nadzorne mehanizme in začno zato nenadzorovano rasti. Spremembe se dogajajo v celičnem genskem materialu. Da se to zgodi, je potrebnih več dejavnikov, pogosto pa je to kombinacija genskih dejavnikov, občutljive celice ter karcinogenov – agensov, kot so na primer različne kemične spojine, nekateri virusi, ionizirajoče sevanje ali pa sončna svetloba. Seveda vse celice niso enako občutljive na delovanje teh karcinogenov, poleg tega pa ima lahko velik vpliv na nastanek rakavih sprememb tudi kronično fizično draženje in vnetje tkiva. Rak se lahko razvije praktično iz vsakega tkiva, v kateremkoli organu, kjer se z rastjo in delitvijo rakavih celic oblikujejo gmote rakavega tkiva. Ta tkiva rastejo in lahko vdirajo v sosednja tkiva ter

se razširijo tudi drugod po telesu, čemur pravimo, da metastazirajo.

Izredno pomemben sistem v našem telesu je imunski sistem, ki nas ne varuje le pred bakterijami in virusi, temveč ima pomembno vlogo tudi pri nadzorovanju razvoja rakavih celic. Imunski sistem namreč lahko rakavo celico uniči, preden se ta začne deliti, žal pa tudi, kadar deluje normalno, ni povsem zanesljiv. V kolikor imunski sistem ne deluje optimalno ali pa je ta okrnjen zaradi določenih bolezni ali jemanja zdravil, ki zavirajo njegovo delovanje, je tveganje, da se mu rakave celice izmuznejo, večje.

Kaj lahko naredimo sami?

Družinske genske obremenjenosti ne moremo spremeniti, je pa dejstvo, da so nam poznani številni okoljski dejavniki, ki povečujejo tveganje za nastanek raka. In na te imamo delen vpliv, da se jim izognemo, kolikor je le mogoče. Eden pomembnejših dejavnikov je na primer kajenje, ostali pa so še pretirano izpostavljanje ultravijoličnim žarkom s sončenjem, ionizirajoče sevanje, izpostavljenost strupenim snovem, kot je azbest, težke kovine ... Pomembno je, da dobro skrbimo za svojo psiho-fizično kondicijo, dovolj spimo,

**LEKARNIŠKA
PODRUŽNICA MORAVČE**
TRG SVOBODE 2, 1251 MORAVČE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS

PONEDELJEK 12.00-19.00
TOREK 7.30-14.00
SREDA 13.00-19.00
ČETRTEK 7.30-14.00
PETEK 7.30-14.00
PRVA SOBOTA V MESECU 8.00-12.00

(01) 777 02 45

LEKARNA.MORAVCE@MESTNELEKARNE.SI

nadzorujemo stres in se zdravo prehranjujemo. Čeprav se zdi to čisto preveč splošna priporočila, ki jih vsi že poznamo, pa menim, da lahko vsaj s tem sami nekaj pripomoremo, da bo naš imunski sistem v dobri kondiciji in morda v prvi bojni liniji proti rakavim celicam bolj uspešen.

Državni program

Še vedno poteka Državni program obvladovanja raka 2022–2026 (DPOR). Gre za triletno kampanjo pod geslom **Zmanjšajmo neenakosti pri obravnavi bolnikov z rakom**, ki je nastala v sodelovanju s številnimi strokovnjaki, predstavniki zdravstvene politike in civilne družbe. Pomembni cilji programa so upočasniti povečevanje števila novih bolnikov z rakom, izboljšati njihovo preživetje in kakovost

življenja. Eden ključnih elementov programa je tudi zagotavljanje enakosti za vse prebivalce. Kampanja zasleduje cilj, da bi imel vsak prebivalec Slovenije čim bolj enake možnosti za zdrave izbire, s katerimi lahko preprečujemo nastanek raka, možnost čim zgodnejše diagnostike raka ter čim boljše izide pri celostni obravnavi, vključno z rehabilitacijo in paliativno oskrbo.

Viri:

- <http://www.onkologija.org/4-februar-svetovni-dan-boja-proti-raku/>
- <http://www.dpor.si/novice/sprejet-je-drzavni-program-obvladovanja-raka-do-leta-2026/>
- Veliki zdravstveni priročnik, Berkow R., Mladinska knjiga, 2005

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAROSTNIKE V OBČINI MORAVČE - S SRCEM NA POTI

Občina Moravče je vključena v vseslovenski humanitarni projekt za mobilnost starejših PROSTOFER, s katerim se izvajajo brezplačni prevozi starejših občanov.

Komu je namenjen Prostofer?

Brezplačni prevozi so namenjeni vsem tistim starejšim, ki:

- ne vozijo sami,
- nimajo sorodnikov, ki bi imeli prosti čas takrat, ko potrebujejo prevoz,
- imajo nižje mesečne dohodke,
- imajo slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Brezplačni prevozi starejšim omogočajo lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe (npr. v zdravstveni dom, bolnišnice), javnih ustanov (občine, upravne enote), trgovinskih centrov ipd.

Kaj je potrebno storiti, če se želite dogovoriti za brezplačni prevoz?

Uporabnik, ki potrebuje brezplačni prevoz, naredi naslednje:

1. Pokliče na **brezplačno številko 080 10 10**.
2. V komunikacijskem centru zabeleži njegove podatke in lokacijo prevoza. Klicni center nato obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz.
3. Vozilo zagotovi OBČINA MORAVČE, poskrbljeno je tudi za zavarovanje tako voznika kot sopotnikov.
4. **Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov uporabnikov vsak delovnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj tri dni pred izvedbo storitve.**
5. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

V kolikor bo zaradi poslabšanja epidemioloških razmer prišlo do sprememb pri izvajanju prevozov starejših, vas bomo o tem obveščali preko objav na občinski spletni strani www.moravce.si

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER

Evropski parlament z ukrepi zoper korupcijo in počasnost energetskega prehoda

BESEDILO: Ljudmila Novak, poslanka Evropskega parlamenta

Nedavne kriminalistične preiskave v Evropskem parlamentu v povezavi s Katarjem so neizbežno zamajale ugled največje demokratične institucije Evropske unije (EU).

Zato smo na zasedanju tik pred koncem lanskega leta s kar 541 glasovi sprejeli resolucijo o širši preglednosti v institucijah EU. Organom pregona smo zagotovili polno sodelovanje, saj verjamemo, da morajo biti odgovorni za svoja dejanja soočeni z vsemi možnimi posledicami. Evropske poslanke in poslanci smo ob tem še posebej izrazili zaskrbljenost zaradi morebitnih navzkrižij interesov, ki jih povzročajo t.i. obstranske dejavnosti nekaterih poslancev, ko v času mandata delujejo še kot menedžerji v upravnih odborih ali svetovalnih odborih ali kot svetovalci v bankah, mednarodnih korporacijah ali družbah, ki kotirajo na borzi.

V Evropskem parlamentu podpiramo sistem prijav premoženja ob začetku in koncu vsakega mandata, s čimer želimo zagotoviti dodatno finančno preglednost in integriteto med našimi vrstami. Če bi prišlo do utemeljenih koruptivnih obtožb, bi prijave o premoženju postale tudi javne. Poleg tega pa smo se še zavezali, da bomo zagotovili polno preglednost glede dodatnih prihodkov evropskih poslancev in prepovedali kakršno koli zunanje financiranje osebja evropskih poslancev in političnih skupin.

Za hitrejšo pot do vetrnih elektrarn in solarnih naprav

VEvropskem parlamentu smo odločili tudi o hitrejših postopkih odobritve postavljanja naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Dokler evropski podnebni cilji niso doseženi, so naprave, kot so vetrne elektrarne ali solarni paneli, po novem razumljene kot naprave v prevladujočem javnem interesu.

Države članice EU bodo tako določile posebna območja pospeševanja pri pridobivanju dovoljenj za postavitve tovrstnih naprav. S tem želimo v Evropskem parlamentu preprečiti dosedanje prakso, ko so manjše civilne iniciative pod pretvezo zaščite živali in narave blokirale postavitve vetrnih elektrarn.

Odločitev Evropskega parlamenta v politični skupini EPP razumemo kot pozitiven prispevek k hitrejšemu energetskega prehodu. Veter, sonce in voda so brezplačni naravni viri. Manjša kot bo odobritvena birokracija za uporabo omenjenih virov, višji bo delež izkoristka obnovljivih virov energije. To pa bo na koncu privedlo tudi do nižjih cen energije za ljudi.

N.Si

Terensko čiščenje z vodno paro do 155°C

Nudimo:

- Barvanje streh
- Impregnacija površin
- Čiščenje:
 - streh
 - fasad
 - tlakovcev
 - betonskih površin
 - kamnitih površin

Poiščite nas na Facebooku: [/tompapa.si](https://www.facebook.com/tompapa.si)

Ali pa nas kontaktirajte:

✉ info.tompapa@gmail.com

☎ 040 950 480

Tomaž Urbanija s.p. Vinje pri Moravčah 6a, 1251 Moravče

Avtotohiša

KRULC

Sklepanje avtomobilskih zavarovanj

NOVO

SAVA

ZAVAROVALNICA

triglav

Urša Rems Brodar www.nissan-krulc.si ursa.rems@nissan-krulc.si 031-362-3

Nudimo tudi

Cenitve kasko škod in karoserijska popravila

vse znamke vozil / traktorjev / delovnih strojev

V spomin

Ivana Zupan

IZ DOL POD SVETO TROJICO.

V teh dneh mineva leto dni,
odkar še skupaj smo bili.
Vse okrog še tvoje so stvari,
a nam vse bolj se zdi,
da tebe res več ni.

Vsi tvoji.

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(Mila Kačič)

Svojo življenjsko pot je v 87. letu starosti sklenila

Ana Bizilj,

PO DOMAČE ŠTEFANOVA ANKA IZ KRAŠC.

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom in vsem ostalim za izrečena sožalja, podarjeno
cvetje in sveče. Prisrčna hvala za darove za svete
maše v Moravčah in tudi v Pečah.

Prav tako najlepša hvala župniku Kancijanu Čižmanu, pevcem
in pogrebni službi Vrbančič za lepo opravljen pogrebni obred.
Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Njeni domači

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami si.

Zahvala

V 92. letu se je poslovila naša draga

Magda Gotar,

Z LIMBARKE GORE.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče,
za vso pomoč ter druge darove.

Iskrena hvala tudi kolektivoma podjetij
Poliranja Ravnikar ter Pošte Domžale.

Hvala patronažni službi Moravče, gospodu župniku
za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste se poslovili od naše
mame Magde in jo pospremili na njeni poslednji poti.

Njeni najbližji

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.

Z bolečino v srcu sporočamo,
da nas je v 69. letu starosti zapustil
naš ljubi mož, oče, brat, ata in dedek

Drago Peterka,PO DOMAČE MIHEVČEV ATA, ROJEN LETA 1954,
S PRETRŽA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
PGD Peče in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe,
za podarjene sveče in darovane svete maše.
Zahvaljujemo se gospodu župniku Kancijanu Čižmanu za lepo opravljen
obred, izvajalcem pogrebnega zavoda Vrbančič ter vsem,
ki so našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsa toplina njegovega srca bo ostala vedno z nami.

Žalujoči
žena ter sinovi in hčerka z družinami

Zahvala

Z žalostjo v srcu sporočamo,
da nas je v 88. letu starosti zapustila
naša draga

Slavka Vesel,PO DOMAČE MIKLOVŠKOVA MAMA
IZ ČEŠNJIC PRI MORAVČAH.

Iskreno se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Moravče,
še posebej patronažni sestri gospe Kristini za vso pomoč ob njeni bolezni.
Iskrena hvala tudi župnikom Kancijanu Čižmanu, Janezu Gerčarju
in Viktorju Primožiču za lepo bogoslužje in izrečene besede
ob slovesu od pokojne.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti,
darovali za svete maše, cvetje in sveče.

Njeni domači

Spoštovani bralci Novic iz Moravske doline,

prosimo vas, da **besedila** zahval in v spomin pošiljate v elektronski obliki
na naslov moravske.novice@moravce.si, če je to le mogoče. Ker vemo,
da to vedno ni možno, nam tudi v prihodnje ne bo težko pretipkati na roke
napisana besedila. Glede fotografije je najbolje, da jo prinesete ali pošljete
po pošti na naslov Občina Moravče, Vegova 9, 1251 Moravče. Le tako lahko
zagotovimo najboljšo kakovost objavljene fotografije.
Obenem vas prosimo, da vedno napišete:

- **svoje kontakte (e-naslov ali telefonsko številko),**
- **in seveda naslov, na katerega bomo fotografijo vrnili.**

Hvala za razumevanje.
Uredništvo Novic iz Moravske doline

Na podlagi 10. člena Pravilnika o priznanjih Občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 02/99)
objavlja Občina Moravče, Vegova ulica 9, Moravče

Javni razpis za podelitev občinskih priznanj

I. PREDMET RAZPISA

Predmet razpisa je podelitev priznanj Občine Moravče, ki so najvišja priznanja občine za dosežke, ki so prispevali k boljšemu, kvalitetnejšemu in polnejšemu življenju občanov in imajo pomen za razvoj in ugled občine na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, športa ter humanitarnih in drugih dejavnosti.

Priznanja se lahko podeljujejo tudi za izkazano požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost ob izjemnih dogodkih. Priznanja bodo predvidoma podeljena ob občinskem prazniku.

Priznanja Občine Moravče so:

- ČASTNI OBČAN,
- PLAKETA OBČINE,
- PRIZNANJE OBČINE.

Naziv častnega občana Občine Moravče se podeli posamezniku, ki doseže pomembnejše trajne uspehe na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem in humanitarnem področju.

Plaketo občine se podeli posameznikom, organizacijam in skupnostim v občini, prijateljskim mestom in podjetjem, organizacijam in posameznikom iz tujine, ki s posebnimi prizadevanji in uspehi na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti in drugih področjih dela pomembno prispevajo h gospodarskemu in političnemu razvoju občine in k razvijanju družbenih dejavnosti ter medsebojnih prijateljskih odnosov.

Priznanja lahko dobijo posamezniki, skupine, organizacije in skupnosti, podjetja, društva, zavodi in druge pravne osebe, kakor tudi posamezniki, ki niso občani Moravč, so pa bili rojeni na območju občine, ali so živeli določen čas v občini in so s svojim delovanjem in dosežki bistveno prispevali k ugledu občine.

II. RAZPISNI POGOJI

- predlagatelji so lahko pravne ali fizične osebe s sedežem oziroma stalnim prebivališčem;

- priznanja lahko dobijo posamezniki, skupine, organizacije in skupnosti, podjetja, društva, zavodi in druge pravne osebe, kakor tudi posamezniki, ki niso občani Moravč, pa so bili rojeni na območju občine ali so živeli določen čas v občini in so s svojim delovanjem in dosežki bistveno prispevali k ugledu občine;

- predlagatelj za podelitev priznanj sebe ne more predlagati za priznanje;

- predlogi za podelitev priznanj morajo vsebovati naslednje podatke:

1. podatke o predlagatelju,
2. vrsto predlaganega priznanja občine,
3. podatke o predlaganem prejemniku priznanja,
4. obrazložitev k predlogu,
5. dokumente, ki potrjujejo dejstva v obrazložitvi.
6. predlagatelj mora pridobiti pisno soglasje prejemnika občinskega priznanja iz katerega izhaja, da se prejemnik strinja s prejemom priznanja in da se bo udeležil podelitve, ki bo na proslavi ob občinskem prazniku.

III. ROK IN NAČIN PRIJAVE

Rok za oddajo predlogov je **četrtek, 23. februar 2023, do 12. ure. Predloge lahko pošljete v zaprti kuverti, s pripisom »za občinska priznanja«, s priporočeno pošto, na naslov Občina Moravče, Vegova ulica 9, 1251 Moravče ali oddate osebno v glavni pisarni.**

Opozorilo: Upoštevajo se samo predlogi, ki bodo poslani v zahtevanem roku. Po preteku roka za prijavo se nepravočasno posredovane predloge vrne pošiljatelju.

IV. DODATNE INFORMACIJE

Morebitna dodatna pojasnila lahko dobite pri Sari Flis na telefonu številka: 01/724 71 41.

Številka: 094-0001/2023-1

Datum: 02. 02. 2023

OBČINA MORAVČE

Dr. Milan Balažic

Župan Občine Moravče

Obvestilo o prehodu na tedensko praznjenje rjavih zabojnikov

O bveščamo vas, da se s prvim tednom marca prične izvajati tedenski odvoz biološko razgradljivih odpadkov. Točni datumi odvoza vseh odpadkov za posamezno odjemno mesto so navedeni na prvi strani računa (v preglednici z navedenimi zabojniki) in portalu eProdnik.

Javno komunalno podjetje Prodrik

MIZARSTVO AVBELJ

IZDELAVA POHIŠTVA PO NAROČILU

www.mizarstvo-avbelj.si

info@mizarstvo-avbelj.si

Stegne 1, 1251 Moravče

GSM: 041 641 446

Pri Jurku

GOSTILNA IN PICERIJA

DOSTAVA HRANE NA DOM

tel.: 01 723 28 83

gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče
<https://www.facebook.com/PicerijapriJurku>

BARVE LAKI PIRC

**NOVA
TRGOVINA
ZA DOM**

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir

NASPROTI TRGOVINE HOFER

051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE

BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

3M

TEKNOS

ALCEA C.A.R.F.I.T

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

OK
optika
KRHLIKAR

Očesna optika Krhlikar

Trg svobode 2, 1251 Moravče

T: 01 723 28 22, M: 040 709 232

optika.krhlikar.pe@gmail.com

www.optika-krhlikar.si

Renault care service
živeči avtomobili za vse življenje

Ugodnosti
za lastnike
Renault vozil
iz občine Moravče

25% popust na originalno motorno olje

10% popust na servis in ostale storitve*

Renault priporoča Castrol

avtohiša KRULC www.avtohiša-krulc.si
☎ 01 72-31-200

*Zgoraj navedeni popusti veljajo za vse lastnike vozil Renault, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v občini Moravče. *popust ne velja na ključ, kartice vžiga, drobni material ter ekološko takso. Popust ni časovno omejen in velja do preklica.

NISSAN

Povsem novi
Nissan Qashqai
Vrhunski crossover

Pridobite
personalizirano ponudbo

KRULC
ZE 30 LET POOLBLAŠČENI SERVISER
VOZIL NISSAN

KRULC d.o.o.
Cesta heroja Vasje 5, 1251 Moravče
Tel: (01) 72 31 200 www.nissan-krulc.si
prodaja@avtohiša-krulc.si

Kombinirana poraba goriva: 7,35–6,25 l/100 km. Emisije CO₂: 166–141 g/km. Emisijska stopnja Euro6D Full Emisije NOx: 0,0167–0,0237 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00008–0,00035 g/km. Št. delcev (x10⁹): 0,17–0,53. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povznanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2.5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolične. Pooblaščen uvoznik: Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na nissan.si

BORIS KOPITAR
SVETUJE

**PREVERITE SLUH IN
POSKRBITI ZANJ**

**POKLIČITE
ZA TERMIN
059 044 055**

**BREZPLAČNO
PREVERJANJE
SLUHA IN TESTIRANJE
SLUŠNIH APARATOV
BTC LJUBLJANA**

OBIŠČITE **AUDIOBM**
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

Avtohiša Vesel
Martin Vesel s.p.

SERVIS
Češnjice 16b
1251 Moravče
t. 01 72 31 032
g. 041 687 336

- Priprava vozil za tehnični pregled
- Servisne storitve za vozila vseh znamk
- Brezplačno nadomestno vozilo
- Kleparska dela
- Delovni čas
pon - pet od 8h - 18h

www.avtohiša-vesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV OD 16€, INTERNET od 13€, MOBILNI TELEFON od 5€/mesec
- Najboljši športni, filmski, otroški in dokumentarni programi s podnapisi
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zgornje Javoršice, Kališča, Rožična, Zasavske Svete gore, Peč, Črnavca, Slivne, Sv. Miklavža

☎ 040 997 007
www.zvezdatv.si www.gorosan.com **Zvezda TV**

ZANESLJIV SERVIS LCD TV

VRATA JERMAN
PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.
gsm.: 041 387 111
e-mail: mare.jerman@gmail.com
www.montaza-jerman.net

lipbled **HOPPE** **GARANT**
Türen für Ihr Zuhause

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis